

Raport z realizacji
Programu Ochrony Środowiska dla
Powiatu Łąwskiego do roku 2020
za okres 2017-2018 r.

Łąwa, sierpień 2019 r.

Spis treści

I. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	3
I.1. METODYKA PRACY I MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA	3
II. STOPIEŃ REALIZACJI CELÓW, KIERUNKÓW INTERWENCJI I ZADAŃ PRZYJĘTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŁAWSKIEGO DO ROKU 2020	4
II.1. ZADANIA WŁASNE	6
II.2. ZADANIA MONITOROWANE	13
III. OCENA REALIZACJI PROGRAMU	47

I. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1396 z późn. zm.) art. 18 ust. 2 nakłada na organ wykonawczy powiatu obowiązek sporządzania co 2 lata raportu z wykonania Programu ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska dla Powiatu Iławskiego do roku 2020 został przyjęty przez Radę Powiatu Uchwałą Nr XXXVIII/304/17 z dnia 21.12.2017 r.

Niniejszy dokument jest pierwszym tego typu dokumentem sporządzanym dla ww. Programu ochrony środowiska.

Raport z realizacji programu ochrony środowiska służy ocenie realizacji przyjętych celów, kierunków interwencji i zadań oraz efektów tych działań. Struktura Raportu dostosowana została do uchwalonego Programu ochrony środowiska. Dlatego też stopień realizacji celów, kierunków interwencji i zadań został omówiony w podziale na zadania własne i monitorowane, tak jak to zostało przedstawione w przyjętym Programie ochrony środowiska. Informacje te zostały przedstawione w formie tabelarycznej.

I.1. METODYKA PRACY I MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA

W Raporcie przedstawiono dane za lata 2017-2018. Informacje zawarte w Raporcie zostaną wykorzystane na etapie opracowywania nowego Programu ochrony środowiska.

Informacje na temat stanu realizacji poszczególnych zadań pozyskane zostały ze Starostwa Powiatowego w Iławie i poszczególnych urzędów gmin znajdujących się na terenie powiatu iławskiego, jak również takich jednostek jak:

- Powiatowy Zarząd Dróg w Iławie,
- Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Iławie,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Iławie,
- Ekologiczny Związek Gmina „Działdowszczyzna”,
- Związek Gmin Regionu Ostródzko-Iławskiego „Czyste Środowisko”,
- Realeco Sp. z o.o.,
- Novago Sp. z o.o.,
- Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Iławie.

Dane dotyczące stanu środowiska Powiatu Iławskiego zostały uzupełnione informacjami z Banku Danych Lokalnych GUS oraz Raportu o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 r. opracowanym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie.

II. STOPIEŃ REALIZACJI CELÓW, KIERUNKÓW INTERWENCJI I ZADAŃ PRZYJĘTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŁAWSKIEGO DO ROKU 2020

Cele, kierunki interwencji i zadania określone w Programie ochrony środowiska zostały określone dla 10 obszarów interwencji. W każdym z obszarów wyznaczono, cele kierunki i zadania. Zadania podzielono na zadania własne powiatu oraz zadania monitorowane. Ten sam podział wykorzystano w niniejszym dokumencie – przedstawiono odrębnie stopień realizacji zadań własnych powiatu oraz zadań monitorowanych. Ocenę realizacji celów i zadań monitorowanych dodatkowo oparto na wskaźnikach charakteryzujących stan środowiska, rekomendowanych w przyjętym Programie ochrony środowiska.

Wyznaczono w nim 10 obszarów interwencji, dla których zdefiniowano 21 celów, 41 kierunków interwencji i 140 zadań.

1. Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Poprawa jakości powietrza, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych

2. Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem

Cel: Poprawa klimatu akustycznego poprzez obniżenie hałasu do poziomu obowiązujących standardów

3. Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne

Cel: Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych

4. Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami

Cel: Osiągnięcie celów środowiskowych dla wód

Cel: Ochrona przed niedoborami wody i powodzią

5. Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności

Cel: Ograniczanie zużycia wody

Cel: Ochrona wód i gleb przed zanieczyszczeniem ściekami

6. Obszar interwencji: Zasoby geologiczne

Cel: Racjonalne gospodarowanie zasobami kopalin

7. Obszar interwencji: Gleby

Cel: Ochrona gleb

8. Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB; zapobieganie powstawaniu odpadów; zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu i zmiana ich zachowań

Cel: Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności ponownego użycia, recyklingu i energii zawartej w odpadach – odzyskiwanie energii powinno zostać ograniczone do materiałów nienadających się do recyklingu; dalszy rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów w tym odpadów biodegradowalnych i odpadów niebezpiecznych

Cel: Zmniejszenie ilości kierowanych na składowiska odpadów – składowanie powinno zostać ograniczone do odpadów resztkowych

Cel: Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym nieczynnych składowisk odpadów

Obszar interwencji: 9. Zasoby przyrodnicze

Cel: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych i krajobrazowych

Cel: Zapewnienie spójności przestrzeni przyrodniczej powiatu

Cel: Doskonalenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej

Cel: Ograniczanie zagrożeń dla rodzimej przyrody

Cel: Ochrona różnorodności biologicznej w rolnictwie i na terenach zurbanizowanych

Cel: Włączanie społeczeństwa do działań na rzecz ochrony przyrody

10. Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Ograniczanie zagrożeń poważnymi awariami i minimalizacja ich skutków

II.1. ZADANIA WŁASNE

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Stopień realizacji zadania w latach 2017-2018
A	B	C	D
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu	Działania edukacyjne prowadzone były poprzez zamieszczanie w lokalnej prasie artykułów nt. odnawialnych źródeł energii oraz konieczności i sposobów dbania o jakość powietrza atmosferycznego. Powiat Ławski w 2017 i 2018 r. dofinansowywał budowę przydomowych elektrowni fotowoltaicznych. W 2017 r. dofinansowanie objęło instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy 46,36 kW i 3 kW elektrowni wiatrowych. W 2018 r. dofinansowano wykonanie elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 70,75 kW .
2		Prowadzenie edukacji upowszechniającej wiedzę nt. możliwości zmniejszania zapotrzebowania na energię w gospodarstwach domowych	Nie prowadzono działań edukacyjnych w zakresie możliwości zmniejszania zapotrzebowania na energię w gospodarstwach domowych. Tego typu działania prowadzone były przez samorząd gminy i miasta Ława. Upowszechnianie wiedzy na ten temat odbywało się podczas spotkań z mieszkańcami.
3		Podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie potrzeb oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii	W latach 2017-2018 nie prowadzono takich działań. Tego typu działania prowadzone były przez samorząd gminy i miasta Ława. Upowszechnianie wiedzy na ten temat odbywało się podczas spotkań z mieszkańcami.
4		Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody	Działania edukacyjne prowadzone były poprzez zamieszczanie w lokalnej prasie artykułów nt. odnawialnych źródeł energii oraz konieczności dbania o jakość powietrza atmosferycznego i przeciwdziałaniu zmianom klimatu.

5		Prowadzenie monitoringu hałasu oraz dokonywanie oceny narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne	W latach 2017-2018 nie był prowadzony monitoring hałasu oraz ocena narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne. Jednakże w 2018 r. wydano jedną decyzję określającą dla podmiotu dopuszczalne poziomy hałasu poza zakładem w odniesieniu do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tym samym ograniczone zostało narażenie mieszkańców na ponadnormatywne poziomy hałasu. Podmiot dla którego wydano ww. decyzję jest zobowiązany do wykonywania okresowych pomiarów poziomu hałasu na terenach chronionych i przekazywania ich wyników odpowiednim organom.																		
6	Zagrożenia hałasem	Poprawa nawierzchni dróg gminnych i powiatowych	<p>W analizowanym okresie Powiatowy Zarząd Dróg w Iławie przeprowadził kilkanaście inwestycji w zakresie poprawy nawierzchni dróg powiatowych. W latach 2017-2018 przebudowano ok. 25,3 km dróg powiatowych. Były to następujące inwestycje:</p> <table border="1" data-bbox="808 507 2040 1380"> <thead> <tr> <th data-bbox="808 507 1131 531">Droga/Odcinek drogi</th> <th data-bbox="1131 507 2040 531">Opis zadania</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="808 531 1131 608">Droga powiatowa Nr 1283N Klimy - Kieselice odc. Kieselice ul. Komoniewskiego</td> <td data-bbox="1131 531 2040 608">W ramach zadania wybudowano chodnik o długości 150 mb i szer. 2 m wraz z przebudową istniejących zjazdów.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="808 608 1131 708">Droga powiatowa Nr1200N gr. woj. (Kołodziejce) - Bałszyce - Babięty Wlk. odc. gr. woj. - Jawty Wlk.</td> <td data-bbox="1131 608 2040 708">Wykonano przebudowę jezdni na odcinku o długości 500 mb. Zakres prac obejmował wykonanie nowej nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego wraz z profilowaniem i poszerzeniem, utwardzenie i uporządkowanie poboczy, przebudowę zjazdów.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="808 708 1131 809">Droga powiatowa Nr 2850N ul. Traugutta (Zalewo)</td> <td data-bbox="1131 708 2040 809">Wykonano przebudowę jezdni na odcinku o długości 520 mb. Zakres prac obejmował wykonanie nowej nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego wraz z profilowaniem i częściowym poszerzeniem (140 m poszerzenie 0,5 m), utwardzenie i uporządkowanie poboczy, przebudowę zjazdów.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="808 809 1131 933">Droga powiatowa Nr 1339N Frednowy - Franciszkowo - Mątyki - Dziarny (dr. woj. Nr 536) - odcinek przez msc. Frednowy</td> <td data-bbox="1131 809 2040 933">Wykonano przebudowę jezdni na odcinku o długości 880 mb. Zakres prac obejmował wykonanie nowej nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego wraz z profilowaniem i częściowym poszerzeniem, utwardzenie i uporządkowanie poboczy, przebudowę zjazdów.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="808 933 1131 984">Droga powiatowa Nr 1270N - msc. Rakowice</td> <td data-bbox="1131 933 2040 984">Wybudowano odcinek kanalizacji deszczowej odwadniającej jezdnię drogi powiatowej nr 1270 N w msc. Rakowice.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="808 984 1131 1134">Drogi Powiatowe na terenie Gminy Lubawa</td> <td data-bbox="1131 984 2040 1134">W roku 2017 wykonano przebudowę dróg : - nr 1224N Rumienica - Lewald Wlk. - dr. nr 1255N (Dąbrówno) na odc. Gutowo - Odmy o dł. 805 mb - 1220N Prątnica- Jagodziny na odc. Prątnica - Szczepankowo o dł. 950 mb - 1218N Złotowo-Lubstyn-Napromek na odc. Napromek - Lubstynek o dł. 950 mb - 1216N Złotowo-Pietrzwałd-Ryn .odc. w msc. Wiśniewo o dł. 950 mb</td> </tr> <tr> <td data-bbox="808 1134 1131 1310">Droga powiatowa nr 1214N – m. Kałduny i m. Gromoty</td> <td data-bbox="1131 1134 2040 1310">W ramach zadania przebudowano odcinek drogi 1214 N o długości 1,2 km w msc. Kałduny (rozbiórka istniejących nawierzchni jezdni i chodników, budowa kanalizacji deszczowej, budowa nawierzchni jezdni, zjazdów, skrzyżowań, zatok autobusowych i chodników, montaż oświetlenia przejść dla pieszych i oznakowania pionowego, malowanie oznakowania poziomego), oraz odcinek drogi 1214N o długości 0,989 km w msc. Gromoty (przebudowa jezdni, chodników, zatok autobusowych, zjazdów i skrzyżowań, montaż oświetlenia przejść dla pieszych i znaków pionowych, wykonanie oznakowania poziomego).</td> </tr> <tr> <td data-bbox="808 1310 1131 1380">Droga powiatowa Nr 1277N - gr. Woj. (Grodziec) – Jawty Wlk.-Susz na odc. Jawty Wlk.</td> <td data-bbox="1131 1310 2040 1380">W ramach zadania przebudowano drogę 1277N na odcinku o dł. 0,46 km w msc. Nipkowie (budowa kanalizacji deszczowej, przebudowa jezdni, przebudowa zjazdów i skrzyżowań, budowa chodników, wykonanie oznakowania pionowego i poziomego).</td> </tr> </tbody> </table>	Droga/Odcinek drogi	Opis zadania	Droga powiatowa Nr 1283N Klimy - Kieselice odc. Kieselice ul. Komoniewskiego	W ramach zadania wybudowano chodnik o długości 150 mb i szer. 2 m wraz z przebudową istniejących zjazdów.	Droga powiatowa Nr1200N gr. woj. (Kołodziejce) - Bałszyce - Babięty Wlk. odc. gr. woj. - Jawty Wlk.	Wykonano przebudowę jezdni na odcinku o długości 500 mb. Zakres prac obejmował wykonanie nowej nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego wraz z profilowaniem i poszerzeniem, utwardzenie i uporządkowanie poboczy, przebudowę zjazdów.	Droga powiatowa Nr 2850N ul. Traugutta (Zalewo)	Wykonano przebudowę jezdni na odcinku o długości 520 mb. Zakres prac obejmował wykonanie nowej nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego wraz z profilowaniem i częściowym poszerzeniem (140 m poszerzenie 0,5 m), utwardzenie i uporządkowanie poboczy, przebudowę zjazdów.	Droga powiatowa Nr 1339N Frednowy - Franciszkowo - Mątyki - Dziarny (dr. woj. Nr 536) - odcinek przez msc. Frednowy	Wykonano przebudowę jezdni na odcinku o długości 880 mb. Zakres prac obejmował wykonanie nowej nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego wraz z profilowaniem i częściowym poszerzeniem, utwardzenie i uporządkowanie poboczy, przebudowę zjazdów.	Droga powiatowa Nr 1270N - msc. Rakowice	Wybudowano odcinek kanalizacji deszczowej odwadniającej jezdnię drogi powiatowej nr 1270 N w msc. Rakowice.	Drogi Powiatowe na terenie Gminy Lubawa	W roku 2017 wykonano przebudowę dróg : - nr 1224N Rumienica - Lewald Wlk. - dr. nr 1255N (Dąbrówno) na odc. Gutowo - Odmy o dł. 805 mb - 1220N Prątnica- Jagodziny na odc. Prątnica - Szczepankowo o dł. 950 mb - 1218N Złotowo-Lubstyn-Napromek na odc. Napromek - Lubstynek o dł. 950 mb - 1216N Złotowo-Pietrzwałd-Ryn .odc. w msc. Wiśniewo o dł. 950 mb	Droga powiatowa nr 1214N – m. Kałduny i m. Gromoty	W ramach zadania przebudowano odcinek drogi 1214 N o długości 1,2 km w msc. Kałduny (rozbiórka istniejących nawierzchni jezdni i chodników, budowa kanalizacji deszczowej, budowa nawierzchni jezdni, zjazdów, skrzyżowań, zatok autobusowych i chodników, montaż oświetlenia przejść dla pieszych i oznakowania pionowego, malowanie oznakowania poziomego), oraz odcinek drogi 1214N o długości 0,989 km w msc. Gromoty (przebudowa jezdni, chodników, zatok autobusowych, zjazdów i skrzyżowań, montaż oświetlenia przejść dla pieszych i znaków pionowych, wykonanie oznakowania poziomego).	Droga powiatowa Nr 1277N - gr. Woj. (Grodziec) – Jawty Wlk.-Susz na odc. Jawty Wlk.	W ramach zadania przebudowano drogę 1277N na odcinku o dł. 0,46 km w msc. Nipkowie (budowa kanalizacji deszczowej, przebudowa jezdni, przebudowa zjazdów i skrzyżowań, budowa chodników, wykonanie oznakowania pionowego i poziomego).
Droga/Odcinek drogi		Opis zadania																			
Droga powiatowa Nr 1283N Klimy - Kieselice odc. Kieselice ul. Komoniewskiego		W ramach zadania wybudowano chodnik o długości 150 mb i szer. 2 m wraz z przebudową istniejących zjazdów.																			
Droga powiatowa Nr1200N gr. woj. (Kołodziejce) - Bałszyce - Babięty Wlk. odc. gr. woj. - Jawty Wlk.		Wykonano przebudowę jezdni na odcinku o długości 500 mb. Zakres prac obejmował wykonanie nowej nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego wraz z profilowaniem i poszerzeniem, utwardzenie i uporządkowanie poboczy, przebudowę zjazdów.																			
Droga powiatowa Nr 2850N ul. Traugutta (Zalewo)		Wykonano przebudowę jezdni na odcinku o długości 520 mb. Zakres prac obejmował wykonanie nowej nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego wraz z profilowaniem i częściowym poszerzeniem (140 m poszerzenie 0,5 m), utwardzenie i uporządkowanie poboczy, przebudowę zjazdów.																			
Droga powiatowa Nr 1339N Frednowy - Franciszkowo - Mątyki - Dziarny (dr. woj. Nr 536) - odcinek przez msc. Frednowy		Wykonano przebudowę jezdni na odcinku o długości 880 mb. Zakres prac obejmował wykonanie nowej nawierzchni jezdni z betonu asfaltowego wraz z profilowaniem i częściowym poszerzeniem, utwardzenie i uporządkowanie poboczy, przebudowę zjazdów.																			
Droga powiatowa Nr 1270N - msc. Rakowice		Wybudowano odcinek kanalizacji deszczowej odwadniającej jezdnię drogi powiatowej nr 1270 N w msc. Rakowice.																			
Drogi Powiatowe na terenie Gminy Lubawa		W roku 2017 wykonano przebudowę dróg : - nr 1224N Rumienica - Lewald Wlk. - dr. nr 1255N (Dąbrówno) na odc. Gutowo - Odmy o dł. 805 mb - 1220N Prątnica- Jagodziny na odc. Prątnica - Szczepankowo o dł. 950 mb - 1218N Złotowo-Lubstyn-Napromek na odc. Napromek - Lubstynek o dł. 950 mb - 1216N Złotowo-Pietrzwałd-Ryn .odc. w msc. Wiśniewo o dł. 950 mb																			
Droga powiatowa nr 1214N – m. Kałduny i m. Gromoty		W ramach zadania przebudowano odcinek drogi 1214 N o długości 1,2 km w msc. Kałduny (rozbiórka istniejących nawierzchni jezdni i chodników, budowa kanalizacji deszczowej, budowa nawierzchni jezdni, zjazdów, skrzyżowań, zatok autobusowych i chodników, montaż oświetlenia przejść dla pieszych i oznakowania pionowego, malowanie oznakowania poziomego), oraz odcinek drogi 1214N o długości 0,989 km w msc. Gromoty (przebudowa jezdni, chodników, zatok autobusowych, zjazdów i skrzyżowań, montaż oświetlenia przejść dla pieszych i znaków pionowych, wykonanie oznakowania poziomego).																			
Droga powiatowa Nr 1277N - gr. Woj. (Grodziec) – Jawty Wlk.-Susz na odc. Jawty Wlk.		W ramach zadania przebudowano drogę 1277N na odcinku o dł. 0,46 km w msc. Nipkowie (budowa kanalizacji deszczowej, przebudowa jezdni, przebudowa zjazdów i skrzyżowań, budowa chodników, wykonanie oznakowania pionowego i poziomego).																			

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Iławskiego za okres 2017-2018 r.

			<p>– Jawty Małe oraz msc. Nipkowie</p> <p>Droga powiatowa Nr 1279N - odc. Kisielice - Piotrowice oraz drogi nr 1287N na odc. od skrzyżowania z drogą nr 1279N do Gorynia - Etap I</p> <p>Droga powiatowa Nr 1355N - Omule-Prątnica, Nr 1220N Prątnica-Szczepankowo</p> <p>Droga powiatowa Nr 1333N - ul. Wojska Polskiego w Iławie</p> <p>Droga powiatowa Nr 1212N - msc. Rudzienice i 1214 N msc. Rożental</p> <p><u>Remont nawierzchni bitumicznych</u> 1297N odc. Babięty Wlk. - Gałdowo (1400 mb/6630 m²), 1188N odc. Kupin - Mazanki (500 mb/2500 m²), 1333N Iława ul. Wojska Polskiego (140 mb/800 m²), 1206 N odcinek Gałdowo - Ząbrowo (dł. 500 mb/ 2353,50 m²), 1208 N w miejscowości Starzykowo (617,20 m²), 1210 N odcinek Stradomno - Wikielec (dł. 200 mb/ 1080 m²), 1240 N odcinek Dziarny - Kałduny (dł. 1000 mb/ 4200 m²), 1309 N odcinek Brusiny - dr. woj. Nr 521 (dł. 1200 mb/5280 m²), <u> cienkie dywaniki:</u> 1283N Kisielice-Klimy (1320 m/5790 m²), 1311N Siemiany - gr. woj. (1000 mb/5000 m²), 1341N Mały Bór - Rodzone (1870 m/8177 m²), 1184 N Bajdy - Sadławki - Wlk. Dwór (dł. 2350 mb/ 11985 m²), DP 1311 N Kamieniec - Bądze - Jerzwałd - dr. woj. 521 (Iława) odc. Siemiany - dr. woj. 521 (Iława) (dł. 1000 mb/ 5100 m²).</p> <p>Remonty cząstkowe - emulsją i grysami dróg powiatowych o nawierzchni bitumicznej na terenie powiatu iławskiego.</p> <p>Ponadto w analizowanym okresie liczne inwestycje związane z poprawą nawierzchni dróg prowadzone były przez samorządy gminne. Szczegółowe informacje na temat wykonanych prac zostały przedstawione w tabeli zadań monitorowanych w pkt. 32.</p>
7		Ograniczanie hałasu, zwłaszcza na osiedlach mieszkaniowych poprzez m.in. tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, tworzenie pasów zadrzewień	<p>Powiatowy Zarząd Dróg w Iławie w analizowanym okresie prowadził działania mające na celu obniżenie poziomu hałasu na drogach, które jest realizowane m.in. przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nasadzenia kompensacyjne w formie alei lub jako uzupełnienie istniejących szpalerów drzew (w roku 2017 nasadzono 132 szt. drzew, zaś w 2018 roku - 258 szt.), – ograniczenia prędkości pojazdów poprzez stosowanie znaków drogowych B-33. Najczęściej ograniczenia prędkości są stosowane na terenach zabudowanych, w miejscach niebezpiecznych oraz o natężonym ruchu pieszych.

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Ławskiego za okres 2017-2018 r.

8		Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu, montaż osłon przeciwdźwiękowych w miejscach występowania uciążliwości akustycznych)	<p>Powiatowy Zarząd Dróg w Ławie w analizowanym okresie prowadził na bieżąco działania związane ze zmianą inżynierii ruchu drogowego poprzez poprawę stanu nawierzchni ulic i dróg, i zapewnieniu płynności ruchu.</p> <p>Tego typu działania prowadzone były również przez samorządy gminne (gmina i miasto Ława, gmina Zalewo). Na terenie gminy Ława w 2017 roku posadzono 1183 szt. drzew wzdłuż dróg gminnych. Dodatkowo na terenie gminy Zalewo w celu ograniczenia hałasu na osiedlach mieszkaniowych w Zalewie ograniczono szybkość ruchu.</p>
9		Wprowadzanie ograniczeń emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo	W latach 2017-2018 nie wprowadzono ograniczenia emisji hałasu na obszarach i akwenach cennych przyrodniczo.
10	Gospodarowanie wodami	Wdrażanie działań zapisanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz w programie wodnośrodowiskowym kraju	<p>W latach 2017-2018 w ramach działań ustalonych dla planowania w gospodarowaniu wodami jakimi są między innymi: osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wody zależnych, poprawa stanu zasobów wodnych i możliwości korzystania z wód oraz zmniejszanie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji i energii mogących negatywnie oddziaływać na wody, Powiat ławski dofinansował budowę 61 przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości:</p> <p>2017 r. - 32 szt.</p> <p>2018 r. - 29 szt.</p>
11		Retencjonowanie wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych i utwardzonych oraz ograniczanie tworzenia nowych powierzchni uszczelnionych	W latach 2017-2018 nie promowano i nie wdrażano działań w zakresie retencjonowania wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych i utwardzonych. Natomiast ograniczono tworzenie nowych powierzchni szczelnych w ramach egzekwowania udziału powierzchni biologicznie czynnych zgodnie z przepisami prawa miejscowego w ramach wydawanych przez Starostę pozwoleń na budowę i przyjmowanych zgłoszeń.
12	Gospodarka wodno-ściekowa	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą	W latach 2017-2018 nie prowadzono takich działań.

13	Zasoby geologiczne	Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych, z wykorzystaniem BAT	Starosta jako organ administracji geologicznej wykonywał zadania wynikające z ustawy Prawo geologiczne i górnicze, w tym m.in. wydawanie koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego z udokumentowanych złóż, kontrola zakładów górniczych, zatwierdzanie projektów robót geologicznych na poszukiwanie złóż kopalin oraz na wykonywanie studni, zatwierdzanie dokumentacji geologicznych złóż kopalin, zatwierdzanie dokumentacji hydrogeologicznych ustalających wydajność eksploatacyjną ujęć wód podziemnych.
14		Działania edukacyjne promujące zrównoważone wykorzystanie kopalin/złóż, w tym poprawa dostępu do informacji w zakresie prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin	Działania edukacyjne były prowadzone w ramach wykonywanych zadań wynikających z ustawy Prawo geologiczne i górnicze w tym m. in. wydawania koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego z udokumentowanych złóż oraz kontroli zakładów górniczych. Starosta jako organ administracji geologicznej, zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze gromadzi przedmiotowe informacje w Powiatowym Archiwum Geologicznym i są one udostępniane na zasadach określonych w obowiązujących przepisach.
15	Gleby	Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej oraz doskonalenie doradztwa rolniczego	W latach 2017-2018 Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Iławie upowszechniał zasady dobrej praktyki rolniczej oraz prowadził doradztwo poprzez wizyty w gospodarstwach rolnych, liczne konsultacje w biurach oraz szkolenia w poszczególnych gminach w powiecie iławskim. Głównymi zasadami dobrej praktyki rolniczej jest przestrzeganie metod integrowanej ochrony roślin oraz zasad prawidłowego nawożenia, badania zasobności gleb, wapnowania oraz prawidłowej technologii upraw. W tej tematyce zorganizowano i przeprowadzono 23 szkolenia, w których uczestniczyło 522 rolników.
16		Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom	Starosta wykonywał działania w zakresie uzgadniania i opiniowania na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projektów studium oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
17		Promocja rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego	W latach 2017-2018 Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Iławie promował rolnictwo ekologiczne i zintegrowane poprzez liczne konsultacje, informacje oraz wizyty w gospodarstwach rolnych. Przeprowadzono również szkolenia związane z tematyką rolnictwa ekologicznego: <ul style="list-style-type: none"> – Zasady prowadzenia gospodarstwa ekologicznego – produkcja roślinna, produkcja zwierzęca, produkcja ogrodnicza, w tym: rejestracja, kontrola, certyfikacja, marketing; zasady prawidłowego nawożenia organicznego, badania zasobności gleb, wapnowania. W tym szkoleniu uczestniczyło 20 rolników. – Zasady prowadzenia gospodarstwa ekologicznego – produkcja roślinna, produkcja zwierzęca, produkcja ogrodnicza oraz możliwości wspierania finansowego, w którym uczestniczyło 22 rolników. Ponadto zostały sporządzone 4 plany w zakresie ekologii.

18	Zasoby przyrodnicze	Usuwanie zanieczyszczeń gleb celem ograniczenia ich negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko	W badanym okresie nie zgłaszano takiej potrzeby i nie były prowadzone działania związane z usuwaniem zanieczyszczonej gleby w celu ograniczenia negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko.
19		Zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, dla przywrócenia im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej	Skala rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych w badanym okresie znacznie się zwiększyła: <ul style="list-style-type: none"> - w latach 2015-2016 starosta wydał decyzję ustalającą kierunek i termin rekultywacji dla gruntów o łącznej powierzchni 1,9267 ha oraz decyzje o uznaniu za zakończoną rekultywacji gruntów o łącznej powierzchni 5,5080 ha. - w latach 2017-2018 starosta wydał decyzje ustalające kierunek i termin rekultywacji dla gruntów o łącznej powierzchni 12,0298 ha oraz decyzje o uznaniu za zakończoną rekultywacji gruntów o łącznej powierzchni 10,5286 ha.
20		Działania naprawcze w przypadku zaistnienia szkód na powierzchni ziemi	W analizowanym okresie nie zarejestrowano zdarzeń skutkujących szkodą na powierzchni ziemi.
21		Budowa przejść dla zwierząt przez trasy komunikacyjne, w miejscach, w których przecinają one szlaki ich migracji	W analizowanym okresie nie wykonywano przejść dla zwierząt przez trasy komunikacyjne.
22		Uzupełnianie i aktualizacja planów urządzenia lasów niebędących w Zarządzie Lasów Państwowych	W latach 2017-2018 nie prowadzono działań w celu uzupełnienia lub aktualizacja planów urządzenia lasów niebędących w Zarządzie Lasów Państwowych. Plany (uproszczone plany urządzenia lasów oraz inwentaryzacje stanu lasów) były zlecane w latach 2012-2016. W 2016 r. zlecono wykonanie planów urządzeniowych lasów, które zaczęły obowiązywać od 2017 r. Obecnie niemal całkowita powierzchnia lasów prywatnych w powiecie iławskim objęta jest aktualnymi planami urządzenia lasów.
23	Wspieranie inicjatyw społecznych, w tym wolontariatu, na rzecz ochrony przyrody	W latach 2017-2018 wspierano inicjatywy społeczne, w tym wolontariat, na rzecz ochrony przyrody. W roku 2017 i 2018: <ol style="list-style-type: none"> a) zorganizowano Akcję Czyste Jeziora i Rzeki. Akcja o charakterze ekologicznym, która swoim zasięgiem obejmuje teren powiatu iławskiego i odbywa się w ramach podniesienia świadomości ekologicznej społeczeństwa, b) uczestniczono w przedsięwzięciach - Światowy Dzień Monitoringu Wody i Clean-Up – Światowym Dniu Sprzątania Świata - projektach pozwalających zmniejszyć negatywny wpływ działalności operacyjnej na środowisko naturalne, ograniczyć emisję zanieczyszczeń do atmosfery, ograniczyć zużycie energii, wody, surowców i paliw oraz optymalizować gospodarkę odpadami. 	

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu ławskiego za okres 2017-2018 r.

			W 2018 r. Powiat ławski zlecił realizację zadania z zakresu ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego pod nazwą „Środowisko – to My” w ramach wsparcia realizacji zadania publicznego zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zadanie zrealizowane zostało w miesiącach październik-listopad 2018 r.
24		Wspieranie ośrodków edukacji ekologicznej	W analizowanym okresie nie wspierano ośrodków edukacji ekologicznej. Należy jednak zauważyć, że Powiat ławski przeprowadził wspólną inicjatywę z Zespołem Parków Krajobrazowych Pojezierza ławskiego i Wzgórz Dylewskich. Inicjatywa polegała na wydaniu w 2017 oraz 2018 r. kalendarza edukacyjnego o tematyce przyrodniczej. Ponadto w 2018 r. Powiat ławski wydał album edukacyjny pt.: Przyroda Powiatu ławskiego.
25	Zagrożenia poważnymi awariami	Aktualizacja powiatowego planu zarządzania kryzysowego	W analizowanym okresie plan nie był aktualizowany. Aktualizacja Planu Zarządzania Kryzysowego Powiatu ławskiego jest w trakcie uzgadniania z Wojewodą (ostatnie zatwierdzenie aktualizacji przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego miało miejsce w październiku 2016 r.).
26		Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących niebezpieczne towary	W analizowanym okresie nie propagowano standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących niebezpieczne towary. Nie mniej jednak funkcjonariusze Komendy Powiatowej PSP w ławie realizują i biorą cyklicznie udział w prelekcjach, szkoleniach oraz piknikach edukacyjnych propagując wiedzę w zakresie bezpiecznych zachowań w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, letniego wypoczynku nad wodą i w lesie. Odbiorcami treści edukacyjnych są w szczególności najmłodsi mieszkańcy powiatu ławskiego, a w przypadku prowadzenia szkoleń w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej również dorośli.

II.2. ZADANIA MONITOROWANE

Ip.	Obszar interwencji	Zadanie	Stopień realizacji zadania w latach 2017-2018
A	B	C	D
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Likwidacja lokalnych kotłowni o dużej emisji i rozbudowa sieci ciepłowniczej oraz zamiana kotłowni węglowych na obiekty niskoemisyjne	Lubawska Spółka Komunalna Sp. z o.o. na terenie miasta Lubawa prowadziła działania związane z rozbudową sieci ciepłowniczej. W latach 2017-2018 wykonano sieć ciepłą w obrębie ul. Dworcowej, ul. Asta, ul. Łąkowej i na osiedlu Fijewo. Na terenie miasta Kisielice wykonano 4 przyłącza do istniejącej sieci ciepłowniczej. W Suszu przy ul. Dworcowej przebudowano odcinek rurociągu ciepłowniczego Dn 150/250 mm – 264 m, wybudowano ciepłociąg przy ul. J. Wybickiego Dn 2x65/140 – 16 m i Dn 2x50/125 – 135 m oraz na osiedlu J. Korczaka przebudowano ciepłociąg Dn 125/225 na odcinku 156 m. W analizowanym okresie na terenie powiatu iławskiego wymieniono jeden kocioł węglowy w budynku Szkoły Podstawowej w Łęgowie (gm. Kisielice) na obiekt niskoemisyjny.
2		Rozbudowa sieci gazowej (przesyłowej i rozdzielczej) powiatu	W analizowanym okresie na terenie powiatu sieć gazowa została rozbudowana w mieście Lubawa. Wybudowano 0,9 km sieci gazowej oraz podłączono 12 budynków mieszkalnych. Ponadto Urząd Miejski w Zalewie podpisał list intencyjny z Polską Spółką Gazownictwa Sp. z o.o. w sprawie budowy dystrybucyjnej sieci gazowej na terenie miasta Zalewo.
3		Rozwój transportu niskoemisyjnego oraz modernizacja publicznego transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska, w tym stosowanie „paliw ekologicznych”	W analizowanym okresie na terenie powiatu nie nastąpił rozwój transportu niskoemisyjnego oraz nie nastąpiła modernizacja publicznego transportu zbiorowego. Realizacja działań w tym zakresie jest obecnie na etapie planowania (gmina miejska Iława).
4		a. Ograniczanie występowania „niskiej emisji” m.in. poprzez: wymianę starych kotłów o małej mocy oraz pieców na jeden z	Na terenie powiatu iławskiego w analizowanym okresie udzielane były datacje na wymianę starych kotłów na kotły niskoemisyjne. W latach 2017-2018 udzielono 125 dotacji, w tym na terenie: – miasta Iława – 80

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Iławskiego za okres 2017-2018 r.

	systemów proekologicznych, b. Wprowadzenie przez gminy obowiązku odbioru mokrych odpadów zielonych, wprowadzenie obowiązku zakupu odpowiedniej jakości paliw w ramach udzielania gminnej pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - gminy Iława – 15 - miasta Lubawa – 30. <p>Wymiana starych kotłów i pieców miała miejsce również na terenie gminy Susz i Kisielice.</p> <p>Odbiór mokrych odpadów zielonych na terenie powiatu został wprowadzony przez miasto Iława oraz gminę Susz. Pozostałe gminy nie wprowadziły odbioru mokrych odpadów zielonych. Żadna z gmin powiatu iławskiego nie wprowadziła obowiązku zakupu odpowiedniej jakości paliwa w ramach udzielania gminnej pomocy społecznej.</p>
5	Kampanie edukacyjne w zakresie ekozachowań: prawidłowego spalania paliw stałych, w tym węgla kamiennego i drewna w kotłach i kominkach, skutków spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych, ekobjazdy	Na terenie powiatu iławskiego prowadzone były kampanie edukacyjne w zakresie ekozachowań: prawidłowego spalania paliw stałych, w tym węgla kamiennego i drewna w kotłach i kominkach, skutków spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzystosowanych. Kampanie edukacyjne prowadzone były m.in. w formie spotkań z mieszkańcami (miasto i gmina Iława), konkursów wiedzy ekologicznej (miasto Lubawa), rozwieszaniem plakatów edukacyjnych (gmina Lubawa), spektakli ekologicznych (gmina Susz), artykułów publikowanych w lokalnej prasie (powiat iławski).
6	Wspieranie rozwoju energetyki odnawialnej z uwzględnieniem wymogów ochrony przyrody, w tym krajobrazu	W analizowanym okresie na terenie powiatu iławskiego wspierano rozwój energetyki odnawialnej poprzez współpracę organów gminnych w zakresie budowy biogazowni oraz farm fotowoltaicznych (gmina Zalewo). Takie działania miały również miejsce na terenie gminy Susz. Urząd Miejski w Suszu w 2018 i 2019 roku prowadził postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie biogazowni w miejscowości Falknowo.
7	Budowa oraz przebudowa sieci umożliwiających przyłączanie jednostek wytwarzania energii z OZE	Przebudowa sieci elektroenergetycznej w celu umożliwienia przyłączenia jednostek wytwarzania energii z OZE miała miejsce na terenie gminy Iława.
8	Rozwój biogazowni rolniczych	W latach 2017-2018 na terenie powiatu iławskiego nie nastąpił rozwój biogazowni rolniczych. Jednakże gmina Zalewo i Susz wykazała się współpracą z inwestorami w kierunku budowy nowych instalacji.
9	Rozwój mikroinstalacji oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii (energetyki prosumenckiej)	W analizowanym okresie na terenie powiatu iławskiego nastąpił rozwój mikroinstalacji w postaci paneli fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych (gmina Iława i gmina Susz). Powiat iławski w 2017 i 2018 r. dofinansowywał budowę przydomowych elektrowni fotowoltaicznych. W 2017 r. dofinansowanie objęło instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy 46,36 kW i 3 kW elektrowni wiatrowych. W 2018 r. dofinansowano wykonanie elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 70,75 kW .
10	Stosowanie w gospodarstwach indywidualnych rozwiązań	Na terenie powiatu iławskiego obserwuje się coraz większe zainteresowanie stosowaniem rozwiązań grzewczych przyjaznych środowisku takich jak: układy solarne,

	grzewczych przyjaznych środowisku (układy solarne, pompy ciepła)	pompy ciepła. Powiat iławski w 2017 i 2018 r. dofinansowywał budowę przydomowych elektrowni fotowoltaicznych. W 2017 r. dofinansowanie objęło instalacje fotowoltaiczne o łącznej mocy 46,36 kW i 3 kW elektrowni wiatrowych. W 2018 r. dofinansowano wykonanie elektrowni fotowoltaicznych o łącznej mocy 70,75 kW .
11	Rozwój instalacji wykorzystujących biomasę (z wykluczeniem współspalania z węglem), wykorzystujących uprawy energetyczne oraz lokalne bioodpady rolnicze	W analizowanym okresie nie nastąpił rozwój instalacji wykorzystujących biomasę (uprawy energetyczne, bioodpady rolnicze) na terenie powiatu iławskiego.
12	Edukacja społeczeństwa w zakresie odnawialnych źródeł energii, z uwzględnieniem działań adaptacyjnych do zmian klimatu	Działania edukacyjne prowadzone były przez Powiat Iławski poprzez zamieszczanie w lokalnej prasie artykułów nt. odnawialnych źródeł energii oraz konieczności i sposobów dbania o jakość powietrza atmosferycznego.
13	Realizacja, aktualizacja i monitoring programów ochrony powietrza w strefie warmińsko-mazurskiej, wdrażanie planów działań krótkoterminowych	W analizowanym okresie na terenie powiatu iławskiego wdrażane były działania krótkoterminowe określone w Programie ochrony powietrza w strefie warmińsko-mazurskiej. Prowadzone były działania o charakterze edukacyjnym np. informacje o zakazie palenia odpadów zielonych i odpadów w paleniskach domowych (miasto Iława), informacje o sposobie pozyskania dotacji celowej na wymianę źródła ogrzewania węglowego na proekologiczne (miasto i gmina Iława, gmina Lubawa). Prowadzone były także działania polegające na budowie ścieżek rowerowych, modernizacji i remoncie dróg, nasadzeniach drzew i krzewów (miasto Lubawa), docieplenia budynków (gmina Lubawa,).
14	Przygotowanie i realizacja: a. planów (rozwoju) gospodarki niskoemisyjnej (PGN), planów na rzecz zrównoważonej energii SEAP, b. programów ograniczenia niskiej emisji (PONE)	W analizowanym okresie na terenie powiatu iławskiego przyjęto jeden plan gospodarki niskoemisyjnej – uchwała Nr LIII/341/18 Rady Miejskiej w Zalewie z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie zatwierdzenia i przyjęcia do realizacji „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Zalewo”. Spośród gmin powiatu iławskiego planu gospodarki niskoemisyjnej obecnie nie posiada gmina i miasto Lubawa. Pozostałe gminy opracowały i przyjęły PGN przed 2017 rokiem. W latach 2017-2018 w ramach realizacji PGN prowadzone były następujące działania: – termomodernizacja budynków użyteczności publicznej (Szkoła Podstawowa nr 2 i nr 4 w Iławie), docieplenie budynku użyteczności publicznej w Łęgowie i części budynku Zespołu Szkół w Kisielicach (gmina Kisielice), – termomodernizacja budynków wielorodzinnych komunalnych, spółdzielczych, budynków jednorodzinnych,

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Iławskiego za okres 2017-2018 r.

		<ul style="list-style-type: none"> – gminny program dotacyjny na wymianę niesprawnych kotłów w budynkach mieszkalnych (miasto Iława i Lubawa, gm. Iława), – wymiana źródeł energii cieplnej na źródła ekologiczne, (gmina Susz, gmina i miasto Iława, gmina Kisielice). <p>Żadna z gmin powiatu iławskiego nie przygotowała planu na rzecz zrównoważonej energii SEAP i programów ograniczenia niskiej emisji (PONE).</p>
15	Prowadzenie kontroli prawidłowości eksploatacji urządzeń energetycznych	Na terenie powiatu iławskiego w analizowanym okresie przeprowadzono kilkanaście kontroli prawidłowości eksploatacji źródeł spalania energetycznego. Kontrole te odbywały się na terenie gminy i miasta Iława.
16	Tworzenie mechanizmów kontrolowania źródeł „niskiej emisji”	W analizowanym okresie samorządy gminne nie stworzyły procedur kontrolowania źródeł „niskiej emisji”.
17	Prowadzenie monitoringu jakości powietrza atmosferycznego	Zadanie realizowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie na bieżąco. Na terenie miasta Iława zlokalizowana jest jedna ze stacji pomiarowych.
18	Upowszechnianie wiedzy na temat mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza	<p>W latach 2017-2018 na terenie powiatu iławskiego samorządy gminne przy udziale przedstawicieli WFOŚiGW w Olsztynie upowszechniali wiedzę na temat mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza. Działania te prowadzone były na terenie gminy i miasta Iława, gminy Lubawa i Susz w formie spotkań z mieszkańcami, prezentacji dla radnych i sołtysów oraz szkoleń.</p> <p>W artykule opublikowanym w 2018 r. w lokalnej prasie zamieszczony został artykuł na temat zanieczyszczeń powietrza w sezonie grzewczym z obszerną informacją o programie CZYSTE POWIETRZE.</p>
19	Akcje informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza	<p>w analizowanym okresie akcje informacyjne uświadamiające mieszkańcom zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie ze sobą zanieczyszczenie powietrza były prowadzone.</p> <p>Zarówno w roku 2017 jak i 2018 publikowane były artykuły w lokalnej prasie dotyczące zagrożeń ze strony zanieczyszczeń uwalnianych do powietrza w sezonie grzewczym.</p>
20	Promowanie poprawnych zachowań społecznych np. korzystania z komunikacji zbiorowej, ścieżek rowerowych lub akcji społecznych pt. „nie jedź sam, zabierz ze sobą jeszcze inne osoby”	Na terenie powiatu iławskiego w analizowanym okresie nie promowano zachowań społecznych mających na celu korzystanie z komunikacji zbiorowej, ścieżek rowerowych itp.
21	<ul style="list-style-type: none"> a. stosowanie energooszczędnych technologii w gospodarce, b. dokonywanie termomodernizacji 	W okresie 2017-2018 na terenie powiatu iławskiego wykonywane były termomodernizacje budynków mieszkalnych (np. budynek przy ul. Kupnera 21 w Lubawie) oraz użyteczności publicznej (np. Szkoła Podstawowa nr 2 i nr 4 w Iławie, część budynku Zespołu Szkół w Kisielicach), oraz modernizacje systemów grzewczych w domach jednorodzinnych.

	<p>budynków, nowoczesnych grzewczych w domach jednorodzinnych, wprowadzanie systemów w domach</p> <p>c. zmniejszanie strat energii w systemach przesyłowych (elektroenergetycznych i ciepłych)</p>	<p>Na wymianę starych, nieefektywnych źródeł spalania w latach 2017-2018 na terenie powiatu udzielono 125 dotacji gminnych, w tym na terenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - miasta Ława – 80 - gminy Ława – 15 - miasta Lubawa – 30. <p>Wymiana starych kotłów i pieców miała miejsce również na terenie gminy Susz i Kisielice.</p>
22	<p>a. rozwój wysokosprawnej kogeneracji i ciepłownictwa,</p> <p>b. instalowanie wysokosprawnych urządzeń ciepłowniczych</p> <p>c. budowa nowoczesnych sieci ciepłowniczych</p>	<p>W 2017 roku uruchomiony został zakład poligraficzny POL-MAK w Ławie, który zajmuje się produkcją bibuły tissue, która przeznaczona jest do produkcji m.in. papierowych serwetek dekoracyjnych, papieru toaletowego, ręczników kuchennych, chusteczek higienicznych, podkładów medycznych. Zakład jest wyposażony w nowoczesne linie technologiczne gwarantujące niskie zużycie mediów oraz wysoką sprawność i wydajność.</p> <p>Lubawska Spółka Komunalna Sp. z o.o. na terenie miasta Lubawa prowadziła działania związane z rozbudową sieci ciepłowniczej. W latach 2017-2018 wykonano sieć ciepłą w obrębie ul. Dworcowej, ul. Asta, ul. Łąkowej i na osiedlu Fijewo.</p> <p>Na terenie miasta Kisielice wykonano 4 przyłącza do istniejącej sieci ciepłowniczej.</p> <p>W Suszu przy ul. Dworcowej przebudowano odcinek rurociągu ciepłowniczego Dn 150/250 mm – 264 m, wybudowano ciepłociąg przy ul. J. Wybickiego Dn 2x65/140 – 16 m i Dn 2x50/125 – 135 m oraz na osiedlu J. Korczaka przebudowano ciepłociąg Dn 125/225 na odcinku 156 m.</p>
23	<p>Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia dróg publicznych</p>	<p>W pasach drogowych dróg powiatowych na terenie powiatu ławskiego, w latach 2017-2018 wykonywano oświetlenie uliczne przy następujących drogach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - DP 1214 N msc. Kałduny i Gromoty, gm. Ława - 8 punktów oświetleniowych. - DP 1329 N msc. Wola Kamieńska i Kamień Duży, gm. Ława - 2 punkty oświetleniowe, - DP 1313 N msc. Szeplerzyzna, gm. Ława - 3 pkt. oświetleniowe - DP 1208 N msc. Gulb i Laseczno, gm. Ława - 10 punktów oświetleniowych, - DP 1339 N msc. Frednowy i Dziarny, gm. Ława - 10 punktów oświetleniowych, - DP 1240 N msc. Dół, gm. Ława - 7 punktów oświetleniowych, - DP 1329 N msc. Tynwałd, gm. Ława - 1 punkt oświetleniowy, - DP 1214 N msc. Gromoty, gm. Ława - 2 punkty oświetleniowe. <p>Ponadto oświetlenie uliczne zostało wykonane w Ławie przy ul. Kościuszki-Ostródzka, Sobieskiego, 1 Maja, Smolki, Jagiełły. Modernizację oświetlenia przeprowadzono również przy budowie nowych nawierzchni drogowych w Ławie przy ul. Jasielskiej, Dobrawy, Mieszka I, Kraszewskiego, Sybiraków.</p>

		<p>Dodatkowo na terenie miasta Iława zamontowano w szafach oświetleniowych urządzenia do systemu sterowania i monitoringu oświetlenia CPAnet.</p> <p>Budowę nowego oświetlenia drogowego wykonano również na terenie gminy Iława w następujących sołectwach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2017 r. – Dół, Dziarny, Ławice, Mątyki, Radomek, Siemiany, Tynwałd, Wikielec. - 2018 r. - Dół, Dziarny, Franciszkowo, Frednowy, Gałdowo, Gromoty, Ławice, Mątyki, Nowa Wieś, Rudzienice, Starzykowo, Tynwałd, Ząbrowo. <p>Na terenie miasta Lubawa wykonano oświetlenie uliczne przy ul. Wyszyńskiego oraz Jabłoniowej.</p> <p>Natomiast na terenie gminy Lubawa, Susz i Zalewo przeprowadzono wymianę punktów świetlnych w następującym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gmina Lubawa – wymiana 15 lamp na lampy hybrydowe, - Gmina Susz – wymiana 48 lamp rtęciowych na ledowe w oświetleniu ul. Leśnej w Suszu, - Gmina Zalewo – wymiana opraw oświetleniowych na LED – 56 punktów świetlnych.
24	Poprawa efektywności energetycznej w transporcie	W latach 2017-2018 na terenie powiatu iławskiego nie nastąpiła poprawa efektywności energetycznej w transporcie. Samorząd miasta Iławy podjął działania w tym zakresie.
25	Prowadzenie edukacji upowszechniającej wiedzę nt. możliwości zmniejszenia zapotrzebowania na energię w gospodarstwach domowych	W latach 2017-2018 na terenie powiatu iławskiego prowadzone były działania edukacyjne upowszechniające wiedzę nt. możliwości zmniejszania zapotrzebowania na energię w gospodarstwach domowych poprzez spotkania z mieszkańcami (gmina i miasto Iława).
26	Opracowanie i uchwalenie założeń do planów lub programów zaopatrzenia miast, gmin w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	W analizowanym okresie nastąpiła aktualizacja jednego dokumentu tego typu. Dotyczyło to założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Iława. Pozostałe gminy powiatu iławskiego oprócz gminy Zalewo opracowały i uchwaliły założenia do planów w latach 2011-2016.
27	Podnoszenie świadomości ekologicznej w zakresie potrzeb oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii	W latach 2017-2018 na terenie powiatu iławskiego prowadzone były działania edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej w zakresie potrzeb oszczędnego i efektywnego wykorzystania energii. Działania te miały formę spotkań z mieszkańcami (gmina i miasto Iława).
28	Wycyfywanie z obrotu i stosowania substancji niszczących warstwę ozonową	Zadanie realizowane przez podmioty gospodarcze użytkujące instalacje zawierające substancje kontrolowane. Obowiązek wycyfywania z obrotu i stosowania substancji kontrolowanych jest uregulowany prawnie w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach

			cieplarnianych.
29		Promocja właściwego gospodarowania na obszarach rolnych, wsparcie technologiczne gospodarstw oraz doradztwo technologiczne uwzględniające aspekty dostosowania budownictwa i produkcji rolnej do zmieniających się warunków klimatycznych	<p>Zadanie było realizowane przez Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Iławie i polegało na przeprowadzaniu szkoleń z tematyką dostosowania budownictwa i produkcji rolnej do zmieniających się warunków klimatycznych. W wyniku tych działań przeprowadzono następujące szkolenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ochrona zwierząt gospodarskich, dobrostan cieląt i świń. Uczestniczyło w nim 45 osób. – Normy i wymogi wzajemnej zgodności-dobrostan zwierząt. BHP w gospodarstwie rolnym, w którym uczestniczyło 66 osób. – Dostosowanie technologii produkcji roślinnej do zmian klimatycznych; agrotechnika w warunkach suszy lub nadmiernego uwilgotnienia gleby oraz zasady prawidłowego nawożenia, badania zasobności gleb, wapnowania – uczestniczyło 58 osób. <p>Ponadto w roku 2018 na temat zasad przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu na poziomie gospodarstwa udzielono 646 porad podczas wizyt doradczych i 180 konsultacji oraz 187 informacji. Na rzecz ochrony środowiska przeprowadzono 16 konsultacji i 19 informacji oraz 5 wizyt w gospodarstwach rolnych. Jednym z działań przeciwdziałania zmianom klimatycznym było przeprowadzenie, a zarazem sporządzenie 849 protokołów dotyczących kłęski suszy oraz 6 protokołów spowodowanych ujemnymi skutkami przezimowania.</p>
30		Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów, w szczególności wody	Powiat Iławski prowadził działania edukacyjne poprzez zamieszczanie w lokalnej prasie artykułów nt. odnawialnych źródeł energii oraz konieczności dbania o jakość powietrza atmosferycznego i przeciwdziałaniu zmianom klimatu.
31	Zagrożenia hałasem	Prowadzenie monitoringu hałasu oraz dokonywanie oceny narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne	Monitoring hałasu oraz ocenę narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne prowadzi na terenie powiatu Iławskiego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. W 2017 roku WIOŚ przeprowadził kontrolę emisji hałasu zakładu AMELO Sp. z o.o. w Iławie. Kontrola wykazała przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w

			<p>porze nocy o 4,6 dB. W analizowanym okresie WIOŚ w Olsztynie kontrolował również nowo powstały zakład poligraficzny POL-MAK w Iławie, który zajmuje się produkcją bibuły tissue. Kontrola emisji hałasu nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów dźwięku.</p>
32		<p>Poprawa nawierzchni dróg gminnych i powiatowych</p>	<p>W analizowanym okresie Powiatowy Zarząd Dróg w Iławie przeprowadził kilkanaście inwestycji w zakresie poprawy nawierzchni dróg powiatowych. W latach 2017-2018 przebudowano ok. 25,8 km dróg powiatowych. Szczegółowy zakres wykonanych prac został przedstawiony w tabeli zadań własnych. Ponadto w analizowanym okresie miała miejsce przebudowa dróg gminnych.</p> <p>Na terenie miasta Iława prowadzono budowę nowych nawierzchni (likwidacja nawierzchni gruntowych) i przeprowadzono bieżące naprawy uszkodzonych nawierzchni. W latach 2017-2018 wyremontowano 7 km dróg gminnych.</p> <p>Na terenie gminy Iława w okresie 2017-2018 r. wyremontowanych zostało 17,61 km dróg gminnych, w tym:</p> <p>w 2017 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przebudowa drogi gminnej z Ławic do Tchórzanki (6024 m²) – przebudowa nawierzchni dróg w miejscowościach Siemiany - Szwałewo (4240 m²), – przebudowa drogi gminnej w Nowej Wsi ul. Tęczowa (3017 m²), – przebudowa nawierzchni dróg w Wikielcu (4875 m²), – przebudowa drogi gminnej Gulb - Skarszewo - na odcinku 0+000 - 4+662, – przebudowa wiaduktu w ciągu drogi powiatowej Nr 1219N w msc. Samborowo, – bieżące remonty dróg w sołectwach. <p>W 2018 r.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przebudowa drogi gruntowej Kałduny - Ławice (4750 m²), – przebudowa drogi gminnej w Stanowie (4800 m²), – przebudowa drogi gminnej w Rudzienicach - ul. Lipowa - (2324 m), – przebudowa drogi gminnej w m. Dziarny - Dziarnówko (7040 m²), – przebudowa drogi gminnej w m. Dziarny (1220 m²), – przebudowa drogi gminnej w m. Frednowy (1733 m² + 920 m²), – przebudowa drogi gminnej w m. Gałdowo (2600 m² + 1040 m²), – przebudowa drogi gminnej w m. Kałduny – Rudzienice (2520 m²), – przebudowa drogi gminnej w m. Karaś (1040 m² + 620 m²), – przebudowa drogi gminnej w m. Ławice - Mały Bór (3000 m²), – przebudowa drogi gminnej w m. Kamień Duży (1960 m²), – przebudowa drogi gminnej w m. Rudzienice (500 m²), – przebudowa drogi gminnej w m. Szalkowo (1600 m²),

			<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drogi gminnej w m. Wikielec (4800 m²), - bieżące remonty dróg w sołectwach. <p>Na terenie miasta Lubawa przeprowadzono bieżące naprawy uszkodzonych nawierzchni. W latach 2017-2018 wyremontowano 0,76 km dróg gminnych.</p> <p>Na terenie gminy Lubawa w latach 2017-2018 wyremontowanych zostało 9,09 km dróg gminnych. Przebudowie poddano następujące drogi gminne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 147018N Tuszewo-Mortęgi, - 147022N Grabowo-Grabowo PGR, - 147006N Biała Góra-Samplawa-Rakowice, - 147013N Czerlin-Szczepankowo, - droga wewnętrzna w Prątnicy, - 147008N Targowisko Górne, - 147021N Łążyn-Szczepankowo, - 147019N Omule-Czerlin. <p>Na terenie gminy Susz prowadzone są działania polegające na poprawie nawierzchni dróg gminnych poprzez wymianę nawierzchni z kostki brukowej, wykonywaniu nowych mas asfaltowych, remonty dróg gruntowych. W latach 2017-2018 wyremontowano ok. 326 km dróg gminnych.</p> <p>Na terenie gminy Kisielice w 2017 r. wykonano: ulepszenie nawierzchni płytami drogowymi na drodze gminnej w miejscowości Sobiewola (odcinek dł. 41 m), wymiana nawierzchni asfaltowej na moście na ul. Leśnej w Kisielicach, zmodernizowano nawierzchnię drogi gminnej w Goryniu. W 2018 r. wykonano: wymianę nawierzchni na kostkę brukową na ul. Cmentarnej w Kisielicach (odcinek dł. 174 m), wymianę nawierzchni asfaltowej na drodze gminnej nr 144007 w Łęgowie (odcinek dł. 296 m), nawierzchnię asfaltową na drodze gminnej nr 144018 w Krzywce (odcinek dł. 213 m), naprawę nawierzchni asfaltowej na ul. Daszyńskiego w Kisielicach (odcinek dł. 26 m). W latach 2017-2018 wykonywano bieżące naprawy gruntowych dróg gminnych. Łącznie w analizowanym okresie wyremontowano 114,97 km dróg gminnych.</p> <p>Na terenie gminy Zalewo w latach 2017 - 2018 zmodernizowano łącznie ok. 8,7 km dróg. Zadania obejmowały wykonanie nawierzchni z masy mineralno - asfaltowej lub kostki betonowej typu polbruk w miejscu dotychczas istniejących nawierzchni szutrowych.</p>
33		Uwzględnianie w planowaniu przestrzennym ochrony przed hałasem, stosownie do wymogów ustawy Prawo ochrony środowiska,	W opracowywanych w analizowanym okresie planach zagospodarowania przestrzennego były uwzględniane zasady ochrony przed hałasem. Takie działania realizowane były przez gminę i miasto Iława, gminę Susz i Zalewo.

		między innymi poprzez właściwe kształtowanie przestrzeni urbanistycznej	
34		Ograniczanie hałasu, zwłaszcza na osiedlach mieszkaniowych poprzez m.in. tworzenie stref wolnych od transportu, ograniczenie szybkości ruchu, tworzenie pasów zadrzewień	W latach 2017-2018 w celu ograniczania hałasu stosowane były pasy zieleni izolacyjnej (gmina i miasto Ława, gmina Zalewo). Na terenie gminy Ława w 2017 roku posadzono 1183 szt. drzew wzdłuż dróg gminnych. Dodatkowo na terenie gminy Zalewo w celu ograniczenia hałasu na osiedlach mieszkaniowych w Zalewie ograniczono szybkość ruchu.
35		Wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego (budowa obwodnic, poprawa stanu nawierzchni ulic i dróg, zapewnienie płynności ruchu, montaż osłon przeciwdźwiękowych w miejscach występowania uciążliwości akustycznych)	W latach 2017-2018 na terenie powiatu w celu realizacji zadania wykonywano remonty dróg. W analizowanym okresie wyremontowano ok. 484,13 km dróg gminnych i ok. 25,3 km dróg powiatowych.
36		Stosowanie zabezpieczeń przed nadmiernym hałasem od urządzeń, maszyn, linii technologicznych, wymiana na urządzenia o mniejszej emisji hałasu	Na terenie miasta Ława firma POL-MAK zastosowała tłumiki ograniczające hałas na kominach usuwających parę wodną z procesu technologicznego.
37		Budowa tras rowerowych na terenach zurbanizowanych	W latach 2017-2018 Powiatowy Zarząd Dróg w Ławie nie budował tras rowerowych. Natomiast samorządy gminne podejmowały działania skutkujące powstaniem tras rowerowych: <ul style="list-style-type: none"> - miasto Ława – powstało ok. 1 km nowych tras rowerowych, - miasto Lubawa – wykonanie ścieżki dydaktycznej przy zewnętrznej stronie zabytkowych murów obronnych Zamku Biskupów Chelmińskich w Lubawie (2017 r.); w ramach inwestycji tj. wykonanie ciągu pieszo-rowerowego wraz ze zjazdami wzdłuż ulicy Borek (lewa strona) - od ul. Toruńskiej (ciąg drogi krajowej Nr 15) do zakładów produkcyjnych IKEA - km 0+000 do km 0+698, powstało 376 m ścieżki (2018 r.). W 2018 r. została również wykonana ścieżka rowerowa przy ul. Gdańskiej o długości 195 m, natomiast realizacja inwestycji pn. „Budowa ścieżki rowerowej Zalew - Lipy w Lubawie” spowoduje powstanie ścieżki rowerowej o długości 2 670 m (w tym 310 m ścieżki rowerowej z dopuszczonym ruchem pojazdów i pieszych). - gmina Susz – wykonano jedną trasę pieszo-rowerową. - gmina Ława – w 2018 r. przygotowała dokumentację projektową na budowę tras

			rowerowych.
38		Prowadzenie edukacji ekologicznej i propagowanie jazdy rowerem, komunikacji zbiorowej, proekologicznego korzystania z samochodów np. Carpooling (jazda z sąsiadem), Eco-driving	W latach 2017-2018 na terenie powiatu ławskiego nie prowadzono działań edukacyjnych w tym zakresie.
39	Pola elektromag-netyczne	Uwzględnienie zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego	W analizowanym okresie zadanie było realizowane przez gminę Ława, która w celu ograniczenia zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym w miejscowych planach wyznaczała strefy ochronne wzdłuż linii energetycznych.
40		Prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych oraz dokonywanie oceny narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne	Monitoring pól elektromagnetycznych oraz ocenę narażenia społeczeństwa na czynniki ponadnormatywne prowadzi na terenie powiatu ławskiego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. W 2017 roku WIOŚ w Olsztynie przeprowadziła na terenie miasta Ława pomiary natężenia pola elektromagnetycznego w trzech punktach pomiarowych zlokalizowanych przy ul. Grunwaldzka 3b, ul. Niepodległości 13, ul. Zielona 72 w Ławie. Wyniki pomiarów nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku określonych dla miejsc dostępnych dla ludności.
41	Gospodarowanie wodami	Ograniczanie dopływu do wód zanieczyszczeń zawartych w ściekach komunalnych i przemysłowych, m.in. poprzez realizację zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej	<p>W latach 2017-2018 w celu ograniczenia dopływu do wód zanieczyszczeń zawartych w ściekach komunalnych realizowane były działania związane przede wszystkim z rozbudową kanalizacji sanitarnej. W analizowanym okresie na terenie powiatu wykonano ok. 15,3 km sieci kanalizacyjnych (zmodernizowano 0,475 km), w tym na terenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – miasta Ława - wybudowano 5,585 km kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej oraz 0,962 km kanalizacji sanitarnej tłocznej. Dodatkowo zmodernizowano 0,475 km sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej, – gminy Ława – wybudowano 0,5 km sieci kanalizacyjnej m.in. w miejscowościach Kraś, Wikielec, Nowa Wieś, Rudzienice, – gminy Susz – wybudowano 1,202 km sieci kanalizacji sanitarnej, – gminy Lubawa – budowa sieci kanalizacyjnej w msc. Rożental, – gminy Zalewo – budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Wieprz – Gubławki o długości 7,03 km. <p>Ponadto na terenie miasta Lubawa unowocześniono sposób oczyszczania ścieków z zastosowaniem granul tlenowych, które skutecznie oczyszczają ściek komunalny oraz są odporniejsze na niekorzystne warunki. Natomiast samorząd gminy Zalewo stworzył</p>

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Iławskiego za okres 2017-2018 r.

			gminny program dofinansowań dla budowy przydomowych ekologicznych oczyszczalni ścieków.
42		<p>Ograniczanie dopływu do wód zanieczyszczeń ze źródeł rozproszonych i obszarowych, w szczególności poprzez:</p> <p>a. ochronę i odtwarzanie trwałej pokrywy roślinnej w strefie brzegowej wód, ograniczanie urbanizacji i przekształcania stref brzegowych,</p> <p>b. wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe,</p> <p>c. edukację – upowszechnianie Kodeksu DPR</p>	<p>Zadanie było realizowane przez Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Iławie poprzez przeprowadzanie szkolenia rolniczego na temat „Zasad prawidłowej gospodarki nawozowej chroniącej wody przed zanieczyszczeniami ze źródeł rolniczych”. W programie szkolenia został ujęty aspekt dofinansowania budowy zbiorników na gnojowicę i płyt obornikowych. W szkoleniu uczestniczyło 52 rolników.</p> <p>W okresie naboru wniosków na dostosowanie gospodarstw do wymogów Dyrektywy azotanowej żaden rolnik nie wykazał zainteresowania tym działaniem.</p> <p>Ponadto samorząd gminy Iława w celu ograniczenia urbanizacji i przekształcania stref brzegowych stosował odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.</p>
43		<p>Prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej ukierunkowanej na ograniczanie eutrofizacji – właściwe postępowanie z wodami spuszczanymi ze stawów, zapewnienie wysokiego udziału ryb drapieżnych w rybostanie jezior, ograniczanie stosowania zanęt i inne działania wynikające z Kodeksu Dobrej Praktyki Rybackiej w Chowie i Hodowli Ryb</p>	<p>Zadanie realizowane na bieżąco przez użytkowników wód w ramach prowadzonych działalności gospodarczych.</p>
44		<p>Zachowanie wielkości i dynamiki przepływu wód, w tym utrzymanie i regulacja rzek – z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych</p>	<p>Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku w analizowanym okresie prowadził na terenie powiatu iławskiego działania utrzymaniowe na następujących rzekach: Elszka, Rumian, Sandela, Ciek Suski, Łabędzia Struga, Bałszycka Struga, Biedasz, Bornicka Struga, Gardęga, Kałdunka, Liwa, Nida Kisielicka, Osa, Osówka, Tynwałd, Zalewka, Elszka Lubawska.</p>
45		<p>Przywracanie ciągłości morfologicznej rzek – budowa/modernizacja przepławek umożliwiających migracje organizmów wodnych, z</p>	<p>W analizowanym okresie nie zostały wykonane nowe przepławki dla ryb.</p>

		uwzględnieniem priorytetów określonych w warunkach korzystania z wód	
46		Wdrażanie działań zapisanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz w programie wodnośrodowiskowym kraju	<p>Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku wdrażał działania, do których realizacji został wskazany. W 2017 r. zostały zrealizowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie pogłębionej analizy presji w celu ustalenia przyczyn nieosiągnięcia dobrego stanu wód z uwagi na stan fizykochemiczny - zadanie zrealizowane dla 4 JCWP: Dopływ z Lubnów Małych (PLRW20002352232), Liwa do Starej Liwy (PLRW20002552219), Liwa od Starej Liwy do dopływu z jez. Burgale (PLRW200019522371), Osa do wypływu z jez. Trupel bez Osówki (PLRW20002529639), - pogłębiona analiza presji w celu zaplanowania działań ukierunkowanych na redukcję fosforu - zadanie zrealizowane dla JCWP Sandela (PLRW20001728589). <p>Ponadto w zakresie wyznaczonych zadań w planach gospodarowania wodami oraz programie wodnośrodowiskowym samorządy gminne prowadziły zadania w zakresie kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych gromadzonych w zbiornikach bezodpływowych.</p>
47		Prowadzenie monitoringu stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych	<p>Monitoring stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych prowadzi na terenie powiatu iławskiego Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. W 2017 roku WIOŚ w Olsztynie prowadził badania jakości wód powierzchniowych w obrębie 10 JCWP występujących na terenie powiatu iławskiego, w tym 6 JCWP rzecznych i 4 JCWP jezior. Były to następujące JCWP:</p> <p>1. Rzeki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dopł. z Gromot, - Sandela, - Struga, - Osówka, - Liwa od Starej Liwy do dopływu z jez. Burgale, - Elbląg do Młynówki. <p>Stan ww. JCWP został określony jako zły. Jedynie w przypadku JCWP Liwa od Starej Liwy do dopływu z jez. Burgale nie określono stanu z uwagi na zbyt małą ilość oznaczonych zanieczyszczeń.</p> <p>2. Jeziora:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gaudy, - Januszewskie,

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Iławskiego za okres 2017-2018 r.

		<ul style="list-style-type: none"> - Jeziorak Duży, - Płaskie. <p>Stan wszystkich ww. jezior był zły.</p>
48	Ochrona słabo izolowanych zbiorników wód podziemnych i stref ujęć wód oraz ich właściwe użytkowanie	<p>Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku oraz Dyrektorzy Zarządów Zlewni nie ustanawiali w latach 2017-2018 stref ochrony ujęć wód w zakresie swoich kompetencji wg. obowiązującego prawa.</p> <p>Nie ustanowiono również stref ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych oraz obszarów ochronnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.</p>
49	Ograniczanie zużycia wody z ujęć podziemnych do celów przemysłowych	Samorządy gminne nie ograniczały wielkości poboru wody podmiotom gospodarczym. Jednakże każdy przedsiębiorca w ramach prowadzonej działalności ma możliwość zminimalizowania zapotrzebowania na wodę.
50	Likwidacja nieczynnych ujęć wody	W analizowanym okresie likwidacji uległa jedna studnia znajdująca się na terenie komunalnego ujęcia wody w Ławicach na dz. ew. nr 129/7 obr. Ławice, gm. Iława, której użytkownikiem była Gminna Spółka Komunalna Sp. z o.o. w Kamieniu Małym (znak pozwolenia wodnoprawnego OŚR.6341.69.2017 z dnia 25.09.2017r.)
51	Prowadzenie monitoringu stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych	Monitoring stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych prowadzi na terenie powiatu iławskiego Państwowa Służba Hydrogeologiczna. Zadanie realizowane na bieżąco. Stan ilościowy i chemiczny wód podziemnych na terenie powiatu iławskiego jest dobry.
52	Stosowanie zasad pełnego zwrotu kosztów za korzystanie z wody	Zagadnienia dotyczące pełnego zwrotu kosztów za korzystanie z wód reguluje ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne. Obowiązki związane z naliczaniem opłat za usługi wodne pełni Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.
53	Opracowanie planów przeciwdziałania skutkom suszy w regionach wodnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie nie opracowało jeszcze planu przeciwdziałania skutkom suszy.
54	Ochrona retencji naturalnej w zlewniach (terenów podmokłych, bagien, mokradeł) –wdrażanie zadań wynikających z Programu małej retencji i Planu przeciwdziałania skutkom susz (po ich opracowaniu)	Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku w analizowanym okresie nie wdrażał na terenie powiatu zadań wynikających z Programu małej retencji; nie zrealizował obiektów małej retencji; nie prowadził modernizacji infrastruktury przeciwpowodziowej.
55	Utrzymanie i powiększanie liczby oraz pojemności obiektów małej retencji wodnej	

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu ławskiego za okres 2017-2018 r.

56		Utrzymanie i powiększanie liczby zbiorników przeciwpożarowych w strefach wysokiego zagrożenia pożarowego	
57		Retencjonowanie wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych i utwardzonych oraz ograniczanie tworzenia nowych powierzchni uszczelnionych	W latach 2017-2018 nie promowano i nie wdrażano działań w zakresie retencjonowania wód opadowych odprowadzanych z powierzchni szczelnych i utwardzonych. Natomiast ograniczono tworzenie nowych powierzchni szczelnych w ramach egzekwowania udziału powierzchni biologicznie czynnych zgodnie z przepisami prawa miejscowego w ramach wydawanych przez Starostę pozwoleń na budowę i przyjmowanych zgłoszeń. Samorządy gminne w analizowanym okresie nie promowały i nie wprowadzały działań mających na celu retencjonowanie wód opadowych i ograniczenie tworzenia powierzchni uszczelnionych. Spośród gmin powiatu ławskiego jedynie gmina miejska Ława jest na etapie planowania ww. działań.
58		Realizacja projektów mających na celu pokrycie zapotrzebowania na wodę rolnictwa, leśnictwa, rybactwa i przemysłu	W analizowanym okresie w celu pokrycia zapotrzebowania na wodę rolnictwa, leśnictwa, rybactwa i przemysłu na terenie miasta Lubawa wykonana została nowa studnia nr 3.
59		Utrzymanie i modernizacja infrastruktury przeciwpowodziowej	W analizowanym okresie nie modernizowano infrastruktury przeciwpowodziowej.
60		Uwzględnianie ograniczeń związanych z zaopatrzeniem w wodę w procesie planowania przestrzennego	W latach 2017-2018 służby planistyczne samorządów gminnych nie stosowały w projektach miejscowych planów zagospodarowania zapisów ograniczających pobór wody.
61		Wyznaczanie obszarów zalewowych tam, gdzie nie zostały wyznaczone	W analizowanym okresie tereny zalewowe zostały wyznaczone na terenie gminy Susz i gminy Kisielice. Na obszarze gminy Kisielice wyznaczono 5 terenów zalewowych w obrębie miejscowości Sobiewola, Łęgowo, Łodygowo, Ogrodzieniec i miasta Kisielice.
62		Uwzględnienie ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym, w tym map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w dokumentach planistycznych	W przypadkach, gdy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmował tereny, dla których opracowano mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego były one uwzględniane w ustaleniach planów. Przykładem może być np. mpzp wsi Szymbark (gmina Ława).
63	Gospodarka wodno-ściekowa	Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej oraz stacji uzdatniania wody	W latach 2017-2018 na terenie powiatu wykonano ok. ok. 23,3 km sieci wodociągowych (modernizacja ok. 1,5 km), w tym na terenie: – miasta Ława – wykonano ok. 7,672 km sieci wodociągowej,

		<ul style="list-style-type: none"> - gminy Iława – wybudowano ok. 1,91 km sieci wodociągowej m.in. w miejscowościach Siemiany, Kamień Mały. - miasta Lubawa – wybudowano ok. 2 km sieci wodociągowej. Ponadto modernizowano istniejące sieci oraz dokonano modernizacji stacji uzdatniania wody w zakresie wymiany i odnowienia złoża w filtrach Culligana. - gminy Susz – wybudowano sieć wodociągową Januszewo – Grabowiec o długości 3,366 km, przebudowano wodociąg w miejscowości Januszewo o długości 0,758 km, wyłączono z eksploatacji sieć wykonaną z rur cementowo-azbestowych. W Suszu przebudowano odcinki sieci wodociągowej przy ul. Dworcowej i Piastowskiej o długości 0,778 km. - gminy Kisielice – wybudowano 0,223 km sieci wodociągowej. - gminy Zalewo – wybudowano 8,103 km sieci wodociągowej.
64	Doskonalenie technologii produkcji wody przeznaczonej do spożycia	W analizowanym okresie dokonano modernizacji stacji uzdatniania wody na terenie miasta Lubawa w zakresie wymiany i odnowienia złoża w filtrach Culligana. Działania związane z doskonaleniem technologii produkcji wody przeznaczonej do spożycia prowadziła również gmina Susz.
65	Prowadzenie monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia	<p>Monitoring jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie powiatu iławskiego prowadzi Państwowa Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Iławie. Zadanie realizowane jest na bieżąco.</p> <p>W ramach bieżącego nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia na terenie powiatu iławskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w 2017 roku skontrolowano 37 urządzeń wodociągowych, w których przeprowadzono 149 kontroli i pobrano 235 próby wody. - w 2018 roku skontrolowano 39 urządzeń wodociągowych, w których przeprowadzono 112 kontroli i pobrano 205 prób wody. <p>PPIS w Iławie w ramach nadzoru sanitarnego nad zaopatrzeniem zbiorowym w wodę ze względu na stwierdzone zanieczyszczenia mikrobiologiczne (bakterie grupy coli) wydał:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w 2017 r. – 11 decyzji, w których stwierdził brak przydatności wody do spożycia obligując tym samym zarządcę wodociągu (Frednowy, Franciszkowo, Janiki Małe, Jawty Małe, Wałdyki, Targowisko, Zalewo, Kupin) i właściciela indywidualnego ujęcia (KOWR Gubławki, Zakład Drobiarski LECH-DRÓB Sp. z o.o. w Zalewie) do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych, zmierzających do doprowadzenia jakości wody do wymaganych parametrów czystości mikrobiologicznej, przewidzianych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. - w 2018 r. – 2 decyzje, w których stwierdził brak przydatności wody do spożycia,

			<p>obligując tym samym zarządcę wodociągu Łążyn i właściciela indywidualnego ujęcia ośrodka wypoczynkowego do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych, zmierzających do doprowadzenia jakości wody do wymaganych parametrów czystości mikrobiologicznej, przewidzianych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.</p> <p>W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów fizykochemicznych (mangan, jon amonowy, żelazo, mętność, smak, zapach) i mikrobiologicznych (bakterie grupy coli), PPIS w Ławie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w 2017 roku wydał 13 decyzji, w których stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia, obligując tym samym zarządcę wodociągu (Bajdy, Janiki Małe, Boreczno Zalewo, Kałduny, Ławice, Gulb, Wola Kamieńska) i właściciela ujęcia (KOWR Gubławki, Zakład Karny w Ławie) do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych, zmierzających do doprowadzenia jakości wody do wymaganych parametrów czystości fizykochemicznych, przewidzianych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. - w 2018 r. wydał 6 decyzji, w których stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia, obligując tym samym zarządcę wodociągu (Susz, Kupin, Boreczno) i właściciela ujęcia indywidualnego (Xella Sp. z o.o. Zakład w Ławie) oraz właściciela indywidualnego ujęcia zaopatrującego budynek mieszkania zbiorowego – wynajem pokoi gościnnych, do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych, zmierzających do doprowadzenia jakości wody do wymaganych parametrów czystości mikrobiologicznej i wymagań fizykochemicznych, przewidzianych dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. <p>W pozostałych urządzeniach wodociągowych PPIS w Ławie, na podstawie sprawozdań z badań jakości wody uzyskanych od producentów wody, stwierdzał przydatność wody do spożycia - wartości parametryczne wszystkich parametrów określonych w rozporządzeniu MZ odpowiadały określonym normom higieniczno - zdrowotnym.</p>
66	Ograniczanie zużycia wody w przemyśle		<p>W latach 2017-2018 zadanie było realizowane przez gminę Kisielice, Ława oraz miasto Lubawa. W przypadku gminy Kisielice w celu ochrony przed deficytem wody z ujęć podziemnych na stacji uzdatniania wody zamontowane zostały odpowietrzniki ograniczające przepływ wody przy napowietrzaniu. Dodatkowo informowano mieszkańców gminy o zakazie podlewania ogródków i trawników wodą z sieci wodociągowej.</p> <p>Natomiast miasto Lubawa i gmina Ława prowadziły działania edukacyjne dzieci, młodzieży i mieszkańców w zakresie oszczędnego gospodarowania wodą i prawidłowego</p>
67	Ograniczanie zużycia wody w gospodarstwach domowych		

			jej wykorzystania.
68	Ograniczanie strat wody w sieciach wodociągowych	W latach 2017-2018 samorzady gminne powiatu iławskiego ograniczały straty wody w sieciach wodociągowych poprzez:	<ul style="list-style-type: none"> - monitoring on-line na sieci wodociągowej, - pomiar ciśnienia w sieci, - kontrolę rozbioru poprzez zamontowanie przepływomierzy, - wykonywanie remontów sieci, - elektroniczną systemów pomiarowych SUV oraz stacji rozdzielczych, - plombowanie hydrantów, - stałe monitorowanie sieci wodociągowych, - natychmiastowe usuwanie ewentualnych awarii.
69	Wdrażanie rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę	W latach 2017-2018 na terenie powiatu nie wdrażano rozwiązań wykorzystujących wody opadowe do lokalnego zaopatrzenia w wodę.	
70	Prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących potrzeby oszczędnego gospodarowania wodą	Działania edukacyjne we wskazanym zakresie prowadzone były na terenie miasta Lubawa oraz gminy Iława.	Miasto Lubawa realizowało zadanie poprzez pokazy i prelekcje w przedszkolach i gimnazjach oraz dodatkowych spotkaniach z młodzieżą. Natomiast na terenie gminy Iława organizowane były spotkania z mieszkańcami w poszczególnych sołectwach.
71	Rozbudowa sieci w aglomeracjach oraz budowa systemów kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich, z uwzględnieniem miejscowości zwodociągowanych, położonych w zlewniach bezpośrednich jezior	W latach 2017-2018 na terenie powiatu wykonano ok. 15,3 km sieci kanalizacyjnych (zmodernizowano 0,475 km), w tym na terenie:	<ul style="list-style-type: none"> - miasta Iława - wybudowano 5,585 km kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej oraz 0,962 km kanalizacji sanitarnej tłocznej. Dodatkowo zmodernizowano 0,475 km sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej. - gminy Iława – wybudowano 0,5 km sieci kanalizacyjnej m.in. w miejscowościach Karaś, Wikielec, Nowa Wieś, Rudzienice. - gminy Susz – wybudowano 1,202 km sieci kanalizacji sanitarnej. - gminy Lubawa – budowa sieci kanalizacyjnej w msc. Rożental. - gminy Zalewo – budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Wieprz – Gubławki o długości 7,03 km.
72	Budowa i modernizacja kanalizacji burzowej z urządzeniami podczyszczającym	W latach 2017-2018 samorzady gminne powiatu iławskiego (miasto Iława i Lubawa oraz gmina Zalewo) prowadziły zadania związane z budową i modernizacją systemów kanalizacji deszczowej. W analizowanym okresie zrealizowane zostały następujące inwestycje:	<ul style="list-style-type: none"> - miasto Iława – wykonana została budowa kanalizacji deszczowej wraz z montażem

			<p>separatorów (ul. Jasielska i Gdańska),</p> <ul style="list-style-type: none"> – miasto Lubawa – w ramach inwestycji pn. „Rewitalizacja centrum - przebudowa i modernizacja przestrzeni publicznej wewnątrz Starego Miasta” wybudowano sieć kanalizacji deszczowej na obszarze ulic objętych projektem wraz z montażem stosownych separatorów. Ponadto wbudowano separator wód deszczowych w ulicy Kopernika. – gmina Zalewo – wykonano inwentaryzację sieci kanalizacji deszczowej na terenie miasta Zalewo oraz jej rozbudowę wraz z budową studni, osadników i separatorów.
73		Realizacja zadań zapisanych w aKPOŚK 2015	Zadania zapisane w aKPOŚK 2015 w analizowanym okresie były realizowane na terenie gminy Susz. W ramach tego zadania zrealizowano budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich – Jawty Wielkie, Lubnowy i miasto Susz.
74		Wyposażenie zakładów sektora rolno-spożywczego w wysokosprawne oczyszczalnie ścieków	Zadanie realizowane przez podmioty gospodarcze. Brak jest danych na temat wykonanych w analizowanym okresie oczyszczalni ścieków dla zakładów rolno-spożywczych.
75		Poprawa technologii oczyszczania ścieków i podnoszenie sprawności oczyszczania (wprowadzanie BAT)	W analizowanym okresie na terenie miasta Lubawa unowocześniono sposób oczyszczania ścieków z zastosowaniem granul tlenowych, które skutecznie oczyszczają ściek komunalny oraz są odporniejsze na niekorzystne warunki.
76		Kontrola częstotliwości i sposobu pozbywania się nieczystości płynnych przez właścicieli nieruchomości oraz kontrola funkcjonowania oczyszczalni przydomowych	Samorządy gminne powiatu iławskiego kontrolowały sposób i częstotliwość pozbywania się nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – bezpośrednią kontrolę terenową nieruchomości, – kontrolę posiadania umów na wywóz ścieków, – kontrolę posiadania dowodów opłaty za opróżnianie zbiorników.
77	Zasoby geologiczne	Zapobieganie nielegalnej eksploatacji kopalni	W analizowanym okresie w celu zapobiegania nielegalnej eksploatacji kopalni wysłano jedno zawiadomienie z prośbą o interwencję do Okręgowego Urzędu Górniczego w Warszawie. Dotyczyło to zdarzenia nielegalnej eksploatacji kruszywa na terenie gminy Lubawa.
78		Racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych, z wykorzystaniem BAT	W latach 2017-2018 na terenie powiatu iławskiego nie prowadzono działań w celu racjonalizacji zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wodę z zasobów podziemnych, z wykorzystaniem BAT.
79		Uwzględnianie w procesie planowania przestrzennego ograniczeń związanych z ochroną	W procesie planowania przestrzennego samorządy gminne uwzględniają ograniczenia związane z ochroną przyrody, w tym krajobrazu.

		przyrody, w tym krajobrazu	
80		Ograniczenie presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych, eksploatacji i magazynowania kopalni, w tym uwzględnienie zmian klimatu (wpływu silnych wiatrów, susz, nawalnych opadów)	W latach 2017-2018 ograniczanie presji wywieranej na środowisko i ludność lokalną podczas prowadzenia prac geologicznych, eksploatacji i magazynowania kopalni było realizowane poprzez formułowanie w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach warunków realizacji przedsięwzięć polegających na eksploatacji kopalni. W analizowanym okresie na terenie powiatu zostały wydane dwie decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach w tym zakresie.
81		Działania edukacyjne promujące zrównoważone wykorzystanie kopalni/źródeł, w tym poprawa dostępu do informacji w zakresie prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni	Działania edukacyjne były prowadzone w ramach wykonywanych zadań wynikających z ustawy Prawo geologiczne i górnicze w tym m. in. wydawania koncesji na wydobywanie kruszywa naturalnego z udokumentowanych złóż oraz kontroli zakładów górniczych. Starosta jako organ administracji geologicznej, zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze gromadzi przedmiotowe informacje w Powiatowym Archiwum Geologicznym i są one udostępniane na zasadach określonych w obowiązujących przepisach.
82		Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	W latach 2017-2018 starosta wydał decyzje ustalające kierunek i termin rekultywacji dla gruntów o łącznej powierzchni 12,0298 ha oraz decyzje o uznaniu za zakończoną rekultywacji gruntów o łącznej powierzchni 10,5286 ha.
83	Gleby	Rozwój systemu monitoringu gleb	Monitoring jakości gleb na terenie powiatu iławskiego prowadzony jest przez okręgowe stacje chemiczno-rolnicze. W analizowanym okresie nie nastąpił rozwój systemu monitorowania gleb.
84		Upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej oraz doskonalenie doradztwa rolniczego	W latach 2017-2018 Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Iławie upowszechniał zasady dobrej praktyki rolniczej poprzez liczne konsultacje, informacje oraz wizyty w gospodarstwach rolnych.
85		Przeciwdziałanie erozji gleb poprzez wprowadzanie trwałej pokrywy roślinnej oraz stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych	Użytkownicy gruntów rolnych przeciwdziałają erozji gleb poprzez stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych.
86		Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom	Starosta wykonywał działania w zakresie uzgadniania i opiniowania na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym projektów studium i projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
87		Budowa infrastruktury ograniczającej erozję wodną, z uwzględnieniem potrzeb ochrony przyrody	W latach 2017-2018 na terenie powiatu nie powstała infrastruktura ograniczająca erozję wodną.

88	Stosowanie urządzeń zabezpieczających glebę przed zanieczyszczeniem	W latach 2017-2018 na terenie powiatu nie miało miejsce stosowanie urządzeń zabezpieczających glebę przed zanieczyszczeniem.
89	Przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne, w szczególności zapobieganie dewastacji gleb hydrogenicznym	W celu przeciwdziałania degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogeniczne zostało przeprowadzone przez Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Iławie szkolenie rolnicze na temat: „Prawidłowa agrotechnika na użytkach zielonych - metody renowacji trwałych użytków zielonych; racjonalne nawożenie i wapnowanie”. Uczestniczyło w nim 31 osób.
90	Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji żywności wysokiej jakości	W latach 2017-2018 Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Iławie promował rolnictwo ekologiczne i zintegrowane poprzez liczne konsultacje, informacje oraz wizyty w gospodarstwach rolnych. Przeprowadzono również szkolenia związane z tematyką rolnictwa ekologicznego:
91	Promocja rolnictwa ekologicznego i rolnictwa integrowanego	<ul style="list-style-type: none"> - Zasady prowadzenia gospodarstwa ekologicznego - produkcja roślinna, produkcja zwierzęca, produkcja ogrodnicza, w tym: rejestracja, kontrola, certyfikacja, marketing; zasady prawidłowego nawożenia organicznego, badania zasobności gleb, wapnowanie. W tym szkoleniu uczestniczyło 20 rolników. - Zasady prowadzenia gospodarstwa ekologicznego - produkcja roślinna, produkcja zwierzęca, produkcja ogrodnicza oraz możliwości wspierania finansowego, w którym uczestniczyło 22 rolników. <p>Ponadto zostały sporządzone 4 plany w zakresie ekologii.</p> <p>Nie wykonano waloryzacji terenów pod względem ich przydatności do produkcji żywności wysokiej jakości.</p>
92	Usuwanie zanieczyszczeń gleb celem ograniczenia ich negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko	W latach 2017-2018 na terenie powiatu nie usuwano zanieczyszczonej gleby.
93	Zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, dla przywrócenia im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej	Skala rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych w badanym okresie znacznie się zwiększyła: <ul style="list-style-type: none"> - w latach 2015-2016 starosta wydał decyzję ustalającą kierunek i termin rekultywacji dla gruntów o łącznej powierzchni 1,9267 ha oraz decyzje o uznaniu za zakończoną rekultywacji gruntów o łącznej powierzchni 5,5080 ha. - w latach 2017-2018 starosta wydał decyzje ustalające kierunek i termin rekultywacji dla gruntów o łącznej powierzchni 12,0298 ha oraz decyzje o uznaniu za zakończoną rekultywacji gruntów o łącznej powierzchni 10,5286 ha.

94		Działania naprawcze w przypadku zaistnienia szkód na powierzchni ziemi	W analizowanym okresie na terenie powiatu zarejestrowano 4 zdarzenia skutkujące szkodą na powierzchni ziemi. Wszystkie te zdarzenia miały miejsce na terenie gminy Lubawa i dotyczyły składowania odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych. Działania naprawcze obejmowały wydanie decyzji o konieczności usunięcia odpadów.
95	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów w procesach produkcyjnych	Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów produkcyjnych jest realizowana przez podmioty gospodarcze w ramach prowadzonych działalności produkcyjnych.
96		Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów komunalnych	Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów na terenie powiatu ławskiego w analizowanym okresie pośrednio była prowadzona poprzez akcje informacyjne (gmina Ława) oraz prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów oraz zbiórki odpadów wielkogabarytowych (gmina Kisielice i gmina Ława).
97		Zwiększanie świadomości ekologicznej przedsiębiorców i mieszkańców powiatu i zmiana ich zachowań w zakresie wytwarzania i zagospodarowania odpadów	Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu w analizowanym okresie było prowadzone poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - rozdawanie ulotek informujących o zasadach segregacji odpadów (gmina Lubawa, miasto Ława, gmina Kisielice) - spotkania z mieszkańcami w sołectwach (gmina Ława), - konkurs edukacyjny podczas dożynek gminnych (gmina Ława).
98		Rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, wdrożenie segregacji odpadów przez wszystkich mieszkańców powiatu	Na terenie wszystkich gmin powiatu ławskiego został wdrożony system selektywnego gospodarowania odpadami. Segregację odpadów deklarowała następująca ilość mieszkańców: <ul style="list-style-type: none"> - miasto Ława – 53% - gmina Ława – 42% - miasto Lubawa – brak danych - gmina Lubawa – 72% - gmina Susz – 80 % - gmina Zalewo – 37 % - gmina Kisielice – 92%
99		Budowa PSZOK w Lubawie	Zadanie wykonane. PSZOK na terenie miasta Lubawa został zorganizowany przy ul. Dworcowej.
100		Rozbudowa i doposażenie dwóch PSZOK - w Półwi (gmina Zalewo) oraz w Ławie	W analizowanym okresie nie rozbudowano i nie doposażono PSZOK w Półwi (gm. Zalewo) oraz w Ławie.
101	Budowa instalacji do przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych na pełnowartościowe paliwa	Instalacja do przetwarzania odpadów tworzyw sztucznych na pełnowartościowe paliwa węglowodorowe jest w trakcie budowy. Planowany termin uruchomienia instalacji to II/III kwartał 2020 roku.	

		węglowodorowe, m.in. lekki olej opałowy w Suszu	
102		Przyspieszenie procesu usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest	W okresie 2017-2018 na terenie powiatu iławskiego usunięto 712,429 Mg azbestu, w tym na terenie: <ul style="list-style-type: none"> - gminy Iława – 123,468 Mg, - gminy Lubawa – 255,733 Mg, - miasta Iławy – 78 Mg, - gminy Kisielice – 223,698 Mg, - gminy Zalewo – 31,53 Mg.
103		Budowa składowiska odpadów niebezpiecznych (azbest) w Różankach (gmina Susz)	W analizowanym okresie nie nastąpiła budowa składowiska odpadów niebezpiecznych w Różankach.
104		Rekultywacja pięciu nieczynnych składowisk odpadów (w tym składowiska odpadów azbestowych w Suszu) o łącznej powierzchni rekultywacji 6,0 ha	Z pięciu nieczynnych składowisk odpadów zrehabilitowane zostały dwa tj.,: <ul style="list-style-type: none"> - składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Półwieś (gm. Zalewo), - składowisko odpadów azbestowych w miejscowości Półwieś (gm. Zalewo). <p>W przypadku składowiska odpadów komunalnych w miejscowości Pławty Wielkie (gm. Kisielice) trwają prace przygotowawcze w celu prawnego przygotowania go do rekultywacji (przeniesienie praw i obowiązków decyzji na zamknięcie składowiska odpadów).</p>
105	Zasoby przyrodnicze	Obejmowanie prawną ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych	RDOŚ oraz samorzady gminne nie ustanowiły na terenie powiatu iławskiego nowych obszarów prawnie chronionych. <p>Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego nie podjął działań mających na celu objęcie ochroną nowych obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Niemniej jednak w analizowanym terminie Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjął następujące uchwały w sprawie obszarów chronionego krajobrazu, które swoim zasięgiem obejmują część powiatu iławskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uchwała Nr XXVI/607/17 z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Liwy, - Uchwała Nr XXX/670/17 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego. <p>Ww. uchwały zostały podjęte ze względu na zmianę przepisów ustawy o ochronie przyrody na skutek wejścia w życie ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774, z późn. zm.) w celu dostosowania zapisów Uchwały Nr XII/204/11</p>

			Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Liwy oraz Uchwały Nr VII/127/11 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Kanału Elbląskiego do aktualnych przepisów prawa. Ponadto mając na uwadze Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody zweryfikowano granice przedmiotowych form ochrony przyrody, a ich przebieg przedstawiono za pomocą współrzędnych punktów załamania granicy w państwowym układzie współrzędnych prostokątnych płaskich PL-1992.
106	Weryfikacja granic, celów i przedmiotów ochrony w powołanych formach ochrony przyrody		W latach 2017-2018 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie dla rezerwatów przyrody „Czerwica”, „Jasne”, „Jezioro Gaudy”, „Jezioro Iłgi”, „Jezioro Karaś” oraz „Rzeka Drwęca” wydał zarządzenia w sprawie tych rezerwatów, które regulowały przede wszystkim kwestie przebiegu granic oraz celów ochrony.
107	Aktualizacja dokumentów planistycznych gmin, z uwzględnieniem lokalizacji krajobrazów priorytetowych i zasad ich zagospodarowania		W latach 2017-2018 samorządy gminne nie aktualizowały dokumentów planistycznych pod względem lokalizacji form ochrony przyrody i zasad ich zagospodarowania.
108	Zapewnienie ochrony tworów przyrody ożywionej i nieożywionej o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej – pomników przyrody		Ochrona pomników przyrody w latach 2017-2018 była realizowana poprzez ocenę stanu fitosanitarnego. Działania te były realizowane na terenie gminy Iława.
109	Opracowanie planów zadań ochronnych dla wszystkich obszarów Natura 2000 w granicach powiatu iławskiego, dla których sprawującym nadzór jest RDOŚ w Olsztynie		Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w latach 2017-2018 nie opracował nowych planów zadań ochronnych. Na terenie powiatu położonych jest 7 obszarów Natura 2000: Dolina Drwęcy PLH280001, Aleje Pojezierza Iławskiego PLH280051, Ostoja Iławska PLH280053, Jezioro Karaś PLH280003, Lasy Iławskie PLB280005, Ostoja Radomno PLH280035, Ostoja Dylewskie Wzgórza PLH280043. Plany zadań ochronnych zostały opracowane dla trzech obszarów Natura 2000 - Dolina Drwęcy PLH280001, Aleje Pojezierza Iławskiego PLH280051, Ostoja Iławska PLH280053. Nastąpiło to w latach 2014-2015. Pozostałe wymienione obszary Natura 2000 nie posiadają sporządzonych planów zadań ochronnych. Niemniej Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie przystąpił do realizacji projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16-00 Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Umowa współfinansowana jest przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-

		2020, Oś priorytetowa II „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu”, Działanie 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna. W ramach projektu powstaną plany zadań ochronnych dla wskazanych obszarów Natura 2000.
110	Opracowanie planów ochrony dla rezerwatów przyrody	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w latach 2017-2018 nie opracował planów ochrony dla rezerwatów przyrody położonych w granicach powiatu iławskiego.
111	Realizacja zadań wyznaczonych dla zachowania lub poprawy stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach chronionych	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie we wskazanym okresie nie prowadził działań zmierzających do zachowania lub poprawy stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.
112	Wyznaczenie, utrzymanie i właściwe zagospodarowanie korytarzy ekologicznych na poziomie lokalnym	W latach 2017-2018 gmina Susz oraz miasto Iława w opracowywanych planach zagospodarowania przestrzennego wskazywało położenie korytarzy ekologicznych i określało zasady ich zagospodarowania.
113	Budowa przejść dla zwierząt przez trasy komunikacyjne, w miejscach, w których przecinają one szlaki ich migracji	W latach 2017-2018 na terenie powiatu nie wykonano przejść dla zwierząt przez trasy komunikacyjne w miejscach, w których przecinają one szlaki ich migracji.
114	Utrzymanie i rozwijanie zielonej infrastruktury na terenach nieleśnych, w tym przydrożnych alei i szpalerów drzew oraz ochrona i renaturyzacja zbiorowisk roślinnych towarzyszących ciekom wodnym, otaczających zbiorniki wodne i obszary podmokłe	W analizowanym okresie samorządy gminne prowadziły na bieżąco działania związane z utrzymaniem istniejącej zielonej infrastruktury w miastach. Ponadto na terenie miasta Iławy utworzono nowe obszary wzdłuż korytarzy ekologicznych i w Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Dolnej Drwęcy (Wyspa Młyńska). Natomiast na terenie gminy Zalewo i Lubawa wykonano nasadzenia roślinności ozdobnej i przeprowadzono modernizację parków i zieleńców.
115	Wspieranie prac badawczych i inwentaryzacyjnych oraz działań edukacyjnych mających na celu przybliżenie społeczeństwu idei i celów korytarzy ekologicznych	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz samorządy gminne we wskazanym okresie nie prowadziły działań edukacyjnych mających na celu przybliżenie społeczeństwu idei i celów korytarzy ekologicznych.
116	Aktualizacja planów urządzenia lasów, w celu zapewnienia racjonalnego użytkowania zasobów leśnych Lasów Państwowych (kształtowanie właściwej struktury	W analizowanym okresie sporządzono Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Iława, który obejmuje okres od 01.01.2017 do 31.12.2026 roku.

		gatunkowej i wiekowej drzewostanów, z zachowaniem bogactwa biologicznego siedlisk przyrodniczych, flory, fauny i grzybów)	
117		Realizacja zadań wynikających z planów urzędzenia lasu i programów ochrony przyrody nadleśnictw	W latach 2017 i 2018 Nadleśnictwa Lasów Państwowych na podstawie planów, prowadziły gospodarkę leśną na terenie powiatu ławskiego. Przykłady podjętych działań: <ul style="list-style-type: none"> - użytkowanie rębne drzewostanów przy użyciu rębni zupełnych i złożonych; - zabiegi pielęgnacyjne w ramach cięć przedrębnych (CP, TW, TP) we wszystkich klasach wieku; - odnowienia zrębów, halizn i płazowin; - zalesienia gruntów nieleśnych; - pielęgnowanie gleby na uprawach leśnych.
118		Utrzymanie i powiększanie powierzchni gruntów zadrzewionych i zakrzewionych, w tym form zadrzewień nierozzerwalnie związanych z przestrzenią krajobrazu kulturowego	W latach 2017-2018 na terenie powiatu zwiększona została powierzchnia terenów zadrzewionych i zakrzewionych o 757 ha. Nowe powierzchnie gruntów zadrzewionych i zakrzewionych powstały na terenie gminy Ława i Lubawa. W przypadku gminy Ława powierzchnia ta w stosunku do roku 2016 zwiększyła się o 582 ha, natomiast w przypadku gminy Lubawa zwiększyła się o 175 ha.
119		Prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej	Gospodarka łowiecka na terenie Powiatu ławskiego prowadzona jest przez Lasy Państwowe w obwodzie nr 332, który jest wyłączony z wydzierżawienia i przekazany w zarząd Nadleśnictwu Ława. Gospodarka prowadzona jest tam na podstawie rocznych planów łowieckich zatwierdzanych przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie oraz zgodnie z Wieloletnim Łowieckim Planem Hodowlanym opracowanym na lata 2017-2027 dla Rejonu Hodowlanego „Lasy Taborskie I”. Zasady gospodarowania zwierzyną na terenie ww. obwodu mają na celu zrównoważone użytkowanie zasobów łowieckich danych terenów, ograniczanie szkód powodowanych przez zwierzynę w lasach, na polach uprawnych i w płodach rolnych oraz zapewnienie trwałości poszczególnych gatunków zwierząt łownych jako dobra ogólnonarodowego. Na terenie obwodu wzorcowo zagospodarowywane jest łowisko, między innymi poprzez powiększanie bazy żerowej zwierzyny na poletkach zgrzyzowych i łąkach. Prowadzona jest także ochrona miejsc lęgowych derkacza (<i>crex crex</i>) poprzez ekstensywne użytkowanie łąk kośnych na terenie ww. obwodu. Nadleśnictwo w ramach łowiectwa prowadzi również działania zapobiegające rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt: ASF - Afrykańskiego Pomoru Świń, poprzez stałą redukcję populacji dzika. Prowadzona gospodarka łowiecka ma także na celu zapewnienie możliwości spełnienia społecznych potrzeb w zakresie uprawiania myślistwa oraz kultywowania tradycji

120		<p>Wzmacnianie i rozwijanie publicznych funkcji lasów, w szczególności w zakresie edukacji i turystyki, z uwzględnieniem potrzeb ochrony przyrody</p>	<p>łowieckich.</p> <p>Zadanie realizowane przez Nadleśnictwa Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Na terenie powiatu ławskiego w okresie 2017-2018 r. prowadzone były następujące działania:</p> <p>Nadleśnictwo Ława:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem - 13 - spotkania z leśnikiem w szkołach - 26 - spotkania edukacyjne poza szkołą - 4 - konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp.) – 12 - akcje, imprezy okolicznościowe – 6 - wystawy edukacyjne -1 - inne - festyny, targi – 8 <p>Ponadto w analizowanym okresie Nadleśnictwo Ława brało udział, organizowało lub współorganizowało następujące przedsięwzięcia:</p> <p>Rok 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> - Akcja „Wygraj nie kradnij”: Konkurs skierowany do mieszkańców Ławy, organizowany wspólnie z lokalnymi mediami, mający na celu ograniczenie potencjalnych kradzieży choinek w okresie świątecznym. - „1000 drzew na minutę”: cykl spotkań terenowych z młodzieżą szkolną, promujących kampanię pt. sadzimy 1000 drzew na minutę. - „Porozmawiajmy o wycinaniu drzew”: Otwarte spotkanie edukacyjne zorganizowane w Porcie Śródlądowym w Ławie o tematyce gospodarki leśnej, w ramach szerokiego cyklu pt. „Porozmawiajmy o...” <p>Rok 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> - Piknik inspiracji: stoiska Nadleśnictwa na cyklicznej imprezie skierowanej do dzieci i młodzieży, promującej zdobywanie wiedzy poprzez zabawę. W imprezie bierze udział kilkadziesiąt kół naukowych z renomowanych uczelni oraz lokalne służby mundurowe, odkrywając tajniki nauki i wykorzystania jej do codziennych zajęć. - Targi meblowe: stoisko Nadleśnictwa na targach meblowych w centrum wystawienniczym firmy „Szynaka Meble”, promujące drewno jako materiał, pozyskiwane w ramach prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej. - Targi łowieckie: udział pracowników nadleśnictwa w pracach na stoiskach promocyjnych LP w trakcie targów łowieckich w Centrum wystawienniczym „Arena” w Ostródzie. - Regaty Smoczych łodzi: stoiska nadleśnictwa podczas regat Smoczych łodzi -
-----	--	---	---

			<p>prowadzono zajęcia edukacyjne dla uczestników regat oraz kibiców głównie w przerwach między konkurencjami.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wycieczki po starej granicy polsko - niemieckiej: impreza organizowana z okazji stulecia odzyskania niepodległości, głównym organizatorem było Internetowe Muzeum Iławy, pod patronatem honorowym Narodowego Instytutu Dziedzictwa. - Konkurs „Mój Las”: Nadleśnictwo Iława w 2018 roku było organizatorem uroczystego podsumowania cyklicznego konkursu artystycznego o tematyce przyrodniczej, organizowanego przez SITLiD oddział Olsztyn od kilkudziesięciu lat. Konkurs jest skierowany do dzieci i młodzieży szkolnej z terenu RDLP Olsztyn, cieszy się bardzo dużym zainteresowaniem. - Wyścig Pięciu jezior MTB Maraton: Udział pracowników Nadleśnictwa Iława jako współorganizatora maratonu MTB przebiegającego wokół 5 malowniczych jezior położonych wśród lasów nadleśnictwa. - Konferencja Iławski Biskupin: Konferencja naukowa zorganizowana przez Nadleśnictwo Iława, Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie oraz Pracownię Aktywności Obywatelskiej i Dokumentacji Dziedzictwa w Ostródzie w ośrodku TVP w Sarnówku. Program wystąpień został zbudowany wokół rozważań o możliwościach przywrócenia do pamięci zbiorowej istotnej pamiętki przeszłości z okolicy Starzykowa. Wyjątkowy charakter tego stanowiska archeologicznego odkryto podczas budowy drogi w 1929 r., jego badaniem zajął się kwidzyński archeolog Waldemar Heym. Potocznie obiekt zwany jest „Iławskim Biskupinem”. - Noc Sów: Cykliczna, ogólnopolska akcja mająca na celu przybliżenie tajemnic mało znanych gatunków ptaków - sów. Formuła imprezy przewiduje prelekcję oraz wycieczkę terenową w godzinach wieczornych. - Ogólnopolski Turniej wiedzy pożarniczej: Udział przedstawiciela nadleśnictwa w pracach komisji podczas corocznych miejsko - gminnych i powiatowych eliminacji turnieju. <p>Nadleśnictwo Olsztynek</p> <ul style="list-style-type: none"> - W 2017 r. została wyremontowana kładka będąca elementem ścieżki przyrodniczej na Uroczysku Napromek w ramach projektu pn. „Ochrona obszarów przyrodniczo wrażliwych przez skanalizowanie ruchu turystycznego w leśnictwie Napromek Nadleśnictwa Olsztynek”. Działania polegały na odbudowie drewnianej kładki biegnącej przez ponad 100-letni wielogatunkowy drzewostan oraz teren bagna. Trasa ścieżki oraz kładka pozwalają na praktyczne poznanie zagadnienia zróżnicowania przyrodniczego. Odbudowa drewnianej kładki, umożliwiła przejście i poznawanie obszaru bagiennego bez rozdeptywania mszarów i niszczenia roślinności oraz gleby. W ramach projektu przebudowano i zmieniono tematyki tablic
--	--	--	--

			<p>edukacyjnych. Tablice obejmują obecnie zagadnienia bioróżnorodności, obszarów podmokłych, bilansu wodnego oraz gatunków zwierząt i roślin chronionych związanych z tymi obszarami. W 2017 r. „Napromek” został włączony do Wilczego Szlaku, czyli kompleksowej oferty turystycznej Lasów Państwowych w ramach Wielkiego Szlaku Leśnego.</p> <p>Nadleśnictwo Susz</p> <ul style="list-style-type: none"> – W latach 2017 - 2018 wzmocnienie i rozwijanie publicznej funkcji lasów w zakresie edukacji i turystyki w Nadleśnictwie Susz na terenie powiatu iławskiego polegało na uczestnictwie leśników w licznych zajęciach szkolnych i prowadzeniu lekcji plenerowych. Organizowane były również cykliczne wydarzenia, m.in. lokalna edycja coraz popularniejszej w kraju „Nocy sów”. Ponadto na potrzeby harcerstwa udostępniano nieodpłatnie tereny leśne znajdujące się przy linii brzegowej jeziora Płaskie <p>Nadleśnictwo Miłomłyn</p> <ul style="list-style-type: none"> – Na terenie Leśnictwa Piekło w oddz.265-o przy parkingu Zatoka Kraga, postawiona została tablica informacyjno - edukacyjna „pomnik przyrody”. <p>Nadleśnictwo Lidzbark</p> <ul style="list-style-type: none"> – Działania edukacyjne, mające na celu wzmocnienie publicznej funkcji lasów, odbywają się na ww. terenie od wielu lat. W szczególności należy podkreślić wspólną środowiskową inicjatywę Szkoły Podstawowej w Lubawie oraz Nadleśnictwa Lidzbark, która odbywa się cyklicznie, a zatem także w latach 2017-2018. Jest to akcja ekologiczna pod hasłem „Budka Lęgowa”. Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Lubawie (powiat iławski) przygotowują na zajęciach dydaktycznych budki lęgowe i schrony dla nietoperzy, które następnie przy udziale Służby Leśnej leśnictwa Kostkowo wieszają w lesie w zasięgu powiatu iławskiego. Akcja odbywa się corocznie wiosną od 2012 roku.
121		<p>Ochrona i restytucja elementów rodzimej przyrody, w tym realizacja programów czynnej ochrony gatunków zagrożonych wyginięciem oraz prowadzenie inwentaryzacji, waloryzacji i monitoringu różnorodności biologicznej w ramach zrównoważonej gospodarki leśnej</p>	<p>Zadanie realizowane przez Nadleśnictwa Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Na terenie powiatu iławskiego w okresie 2017-2018 r. prowadzone były następujące działania:</p> <p>Nadleśnictwo Iława</p> <p>W 2018 r. została przeprowadzona inwentaryzacja i weryfikacja siedlisk kategorii HCVF 3.1, a konkretnie siedliska 91 DO - bory i lasy bagienne. Prace zostały wykonane przez specjalistę botanika Włodzimierza Pisarka. Ponadto każdego roku jest przeprowadzany monitoring przyrodniczy m.in.: stanowisk roślin chronionych, stref ochrony wokół gniazd ptaków, pomników przyrody, rezerwatów przyrody.</p>

			<p>Nadleśnictwo Olsztynek</p> <p>Nadleśnictwo Olsztynek prowadzi ośrodek rehabilitacji zwierząt, w którym rehabilitowane są i przywracane do środowiska naturalnego gatunki objęte zarówno ochroną ścisłą jak i częściową. Funkcjonowanie Ośrodka polega na przyjmowaniu zwierząt wymagających pomocy, udzieleniu im opieki weterynaryjnej, przetrzymywaniu ich do uzyskania pełnej samodzielności, a na koniec wypuszczeniu do środowiska naturalnego. Najczęstszymi pacjentami ośrodka są: sarny, myszołowy, bociany, puszczyki, dziki oraz jeże. Profesjonalne wyposażenie ośrodka zapewnia najlepsze warunki rehabilitacji zwierzętom. Na terenie ośrodka znajdują się woliery dla ptaków i mniejszych ssaków, zagroda dla ptactwa wodnego o dodatkowej funkcji adaptacyjnej dla ssaków, zagrody dla dzików i jeleniowatych. W roku 2016 została wybudowana duża zagroda do rehabilitacji wilków.</p> <p>Nadleśnictwo Susz</p> <p>W ramach zrównoważonej gospodarki leśnej, służba leśna prowadziła w latach 2017 - 2018 całoroczny monitoring chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a także rezerwatów i pomników przyrody. W 2018 r. na terenie rezerwatu przyrody „Jasne” prowadzone były badania hydromakrofitów na potrzeby stworzenia mapy roślinności rzeczywistej, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc fazy inicjalnej torfowiska oraz zbadania stanu ekologicznego jeziora Jasne.</p> <p>Nadleśnictwo Miłomłyn</p> <p>Prowadzony jest coroczny monitoring gatunków ptaków objętych ochroną ścisłą m.in. bielika i orlika krzykliwego.</p>
122		<p>Rozbudowa i modernizacja bazy szkółkarskiej oraz infrastruktury służącej ochronie lasów, w tym odbudowie drzewostanów zniszczonych pod wpływem czynników abiotycznych i biotycznych</p>	<p>Zadanie realizowane przez Nadleśnictwa Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Olsztynie. Na terenie powiatu iławskiego w okresie 2017-2018 r. prowadzone były następujące działania:</p> <p>Nadleśnictwo Iława</p> <p>W zakresie rozbudowy i/lub modernizacji infrastruktury służącej ochronie lasów w zakresie ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwo wykonało następujące działania:</p> <p>Rok 2017</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nowe pasy ppoż: 0,49 km, – Utrzymanie pasów ppoż: 20,08 km, – Bieżące utrzymanie dojazdów ppoż: profilowanie nawierzchni, uzupełnianie ubytków, kształtowanie korony drogi, – Bieżące utrzymanie punktów czerpania wody.

			<p>Rok 2018</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nowe pasy ppoż: 0,16 km, - Utrzymanie pasów ppoż: 20,21 km, - Bieżące utrzymanie dojazdów ppoż: profilowanie nawierzchni, uzupełnianie ubytków, kształtowanie korony drogi, - Bieżące utrzymanie punktów czerpania wody, <p>Ponadto prowadzono odbudowę drzewostanów będących pod wpływem byłej leśnej oczyszczalni ścieków, w wyniku której odnowiono: 27,08 ha (2017 r.) i 5,93 ha (2018 r.) powierzchni.</p> <p>Nadleśnictwo Olsztynek</p> <p>W zakresie rozbudowy i/lub modernizacji infrastruktury służącej ochronie lasów, w zakresie ochrony przeciwpożarowej podjęto następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przebudowa drogi leśnej w Leśnictwie Napromek o długości 2,889 km do wymagań technicznych dla dróg leśnych - dojazdów pożarowych (2017 r.), - doposażenie bazy sprzętu przeciwpożarowego poprzez zakup nowego środka pianotwórczego (2018 r.), - wyznaczenie trzech nowych punktów czerpania wody. <p>Nadleśnictwo Susz</p> <p>W zakresie rozbudowy i/lub modernizacji infrastruktury służącej ochronie lasów, w zakresie ochrony przeciwpożarowej podjęto następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w latach 2017 - 2018 na terenie Nadleśnictwa Susz w powiecie Iławskim wykonano remont drogi leśnej „Jawty-Pólko” na długości 2700 mb - lokalizacja gm. Susz, obr. Wiśniówek. - w 2018 roku rozpoczęto też budowę drogi leśnej „Solniki-Jasne” - długość 1320 mb na terenie gminy Iława, obr. Siemiany, inwestycja została zakończona w roku 2019. <p>Nadleśnictwo Miłomłyn</p> <p>W zakresie rozbudowy i/lub modernizacji infrastruktury służącej ochronie lasów na terenie Leśnictwa Piekło nastąpiła modernizacja dwóch punktów czerpania wody.</p>
123		Opracowywanie regionalnych/miejscowych strategii ochrony/zarządzania gatunkami (w tym gat. konfliktowych i zagrożonych)	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w latach 2017 – 2018 nie opracował regionalnych/miejscowych strategii ochrony/zarządzania gatunkami, w tym gatunkami konfliktowymi i zagrożonymi na terenie powiatu iławskiego.

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Iławskiego za okres 2017-2018 r.

124	Kontrola, zapobieganie (w tym edukacja) i przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się gatunków obcych ze szczególnym uwzględnieniem inwazyjnych, które zagrażają rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w latach 2017 – 2018 nie kontrolował, zapobiegał i przeciwdziałal rozprzestrzenianiu się gatunków obcych na terenie powiatu iławskiego.
125	Prowadzenie inwentaryzacji i aktualizacja danych o zasobach przyrodniczych województwa, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodności biologicznej	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w latach 2017 – 2018 nie realizował inwentaryzacji przyrodniczych na obszarze powiatu iławskiego. Niemniej tu. Dyrekcja realizuje projekt nr POIS.02.04.00-00-0191/16-00 pod nazwą Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych. W ramach tego projektu planowane są inwentaryzacje przyrodnicze, w tym na terenie powiatu iławskiego.
126	Prowadzenie monitoringu stanu przyrody i zagrożeń dla jej funkcjonowania oraz monitoringu skuteczności realizowanych działań ochronnych	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w latach 2017 – 2018 nie realizował monitoringu stanu przyrody i zagrożeń dla jej funkcjonowania w sposób metodyczny. Kontrola zagrożeń realizowana jest na bieżąco, w ramach prowadzonych procedur administracyjnych.
127	Upowszechnianie wiedzy i promocja proekologicznych form gospodarowania, upowszechnianie Kodeksu DPR	<p>W latach 2017-2018 Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Iławie promował rolnictwo ekologiczne i zintegrowane poprzez liczne konsultacje, informacje oraz wizyty w gospodarstwach rolnych. Przeprowadzono również szkolenia związane z tematyką rolnictwa ekologicznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zasady prowadzenia gospodarstwa ekologicznego - produkcja roślinna, produkcja zwierzęca, produkcja ogrodnicza, w tym: rejestracja, kontrola, certyfikacja, marketing; zasady prawidłowego nawożenia organicznego, badania zasobności gleb, wapnowanie. W tym szkoleniu uczestniczyło 20 rolników. - Zasady prowadzenia gospodarstwa ekologicznego - produkcja roślinna, produkcja zwierzęca, produkcja ogrodnicza oraz możliwości wspierania finansowego, w którym uczestniczyło 22 rolników. <p>Ponadto zostały sporządzone 4 plany w zakresie ekologii.</p>
128	Utrzymanie i powiększanie terenów zieleni na obszarach zurbanizowanych, z dążeniem do zapewnienia łączności pomiędzy tymi	W analizowanym okresie samorządy gminne podejmowały na bieżąco działania w zakresie utrzymania istniejących terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych. Powiększenie terenów zieleni nastąpiło na terenie miasta Iława – 8,88 ha nowych terenów.

		terenami oraz tworzenia zielonych pierścieni wokół miast	Ponadto gmina Kisielice opracowała założenia architektoniczne dla terenów zieleni w miejscowości Łęgowo, Goryń i Kisielice. Utworzono również ekologiczne linarium w Kisielicach.
129		Rozwój informatycznych narzędzi dostępu do informacji i treści edukacyjnych, w tym ogólnodostępnej jednolitej bazy danych zawierającej informacje o cennych przyrodniczo obszarach, siedliskach i gatunkach	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w latach 2017 – 2018 nie wykazał znaczącego rozwoju informatycznych narzędzi dostępu do informacji przyrodniczych. Niemniej Dyrekcja realizuje projekt nr POIS.02.04.00-00-0191/16-00 pod nazwą Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych. Podstawowym celem realizacji projektu jest wyeliminowanie luki w procesie zarządzania zasobami przyrodniczymi w kraju poprzez zlikwidowanie problemu braku pełnej informacji przyrodniczej oraz systemu do gromadzenia, analizowania, udostępniania i bieżącej aktualizacji przestrzennych danych przyrodniczych. Jednym z efektów projektu ma być system informatyczny - Bank Danych o Zasobach Przyrodniczych, za pomocą którego zostanie zwiększony dostęp do wyników inwentaryzacji przyrodniczych w kraju.
130		Wspieranie inicjatyw społecznych, w tym wolontariatu, na rzecz ochrony przyrody	W analizowanym okresie samorząd gminy Lubawa wspierał zadanie Sprzątanie Świata – Polska 2018 „Akcja – segregacja!” poprzez przekazanie gadżetów, materiałów informacyjnych, worków na odpady i rękawiczek.
131		Prowadzenie edukacji ekologicznej	W latach 2017-2018 na terenie powiatu prowadzone były liczne działania edukacyjne.
132		Wspieranie ośrodków edukacji ekologicznej	W analizowanym okresie samorząd gminy Iława wspierał ośrodki edukacji ekologicznej poprzez przekazywanie materiałów promocyjnych dla laureatów i uczestników konkursów ekologicznych.
133	Zagrożenia poważnymi awariami	Prowadzenie rejestru zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnych awarii oraz potencjalnych sprawców awarii	Rejestr zakładów o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii jest prowadzony przez właściwe służby – WIOS i PSP.
134		Prowadzenie rejestru ISWK, jako bazy danych do analizy doświadczeń z przebiegu zaistniałych awarii i akcji ratowniczych	Główny Inspektor Sanitarny w Warszawie prowadzi serwis mapowy umożliwiający społeczeństwu dostęp do informacji o ustaleniach z przeprowadzonych kontroli oraz o podjętych działaniach pokontrolnych pod adresem http://iswk.gios.gov.pl/
135		Aktualizacja powiatowego planu zarządzania kryzysowego	W analizowanym okresie nie aktualizowano planu. Aktualizacja Planu Zarządzania Kryzysowego Powiatu Iławskiego jest w trakcie uzgadniania z Wojewodą (ostatnie zatwierdzenie aktualizacji przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego miało miejsce w październiku 2016 r.).

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Ławskiego za okres 2017-2018 r.

136	Doskonalenie i aktualizacja wewnętrznych i zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych przez zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii	W analizowanym okresie nie nastąpiła aktualizacja zewnętrznych planów operacyjno-ratowniczych.
137	Propagowanie standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne	W analizowanym okresie nie propagowano standardów prawidłowych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożenia środowiska z tytułu awarii przemysłowych i wypadków z udziałem pojazdów przewożących towary niebezpieczne. Nie mniej jednak funkcjonariusze Komendy Powiatowej PSP w Ławie realizują i biorą cyklicznie udział w prelekcjach, szkoleniach oraz piknikach edukacyjnych propagując wiedzę w zakresie bezpiecznych zachowań w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych, letniego wypoczynku nad wodą i w lesie. Odbiorcami treści edukacyjnych są w szczególności najmłodsi mieszkańcy powiatu ławskiego, a w przypadku prowadzenia szkoleń w zakresie udzielania pomocy przedmedycznej również dorośli.
138	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i lokalizacji awarii, likwidacji oraz analizy skutków tych awarii	W 2018 roku gmina Ława sponsorowała zakup samochodu strażackiego dla OSP Ławice.

III. OCENA REALIZACJI PROGRAMU

Ocena realizacji Programu ochrony środowiska polega w głównej mierze na monitorowaniu zmian zachodzących na terenie Powiatu Ławskiego przy pomocy wskaźników obrazujących stan lokalnego środowiska.

W tabeli poniżej zestawiono wartości tych wskaźników na koniec roku 2016 (przed okresem objętym Programem) oraz na koniec roku 2017 i 2018 (przez dwa lata obowiązywania Programu), a także wartość oczekiwaną na koniec roku 2020 zgodnie z założeniami Programu ochrony środowiska.

Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika (+ źródło danych)	Wartość wskaźnika			
		bazowa (2016 r.)	2017	2018	docelowa (2020 r.)
Ochrona klimatu i jakości powietrza	emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych - ogółem [Mg/rok] (GUS):				
	• pył	34	30	37	poniżej 34
	• SO ₂	216	157	194	poniżej 216
	• NO _x	107	112	114	poniżej 107
	stopień redukcji zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych [% zanieczyszczeń wytworzonych] (GUS)	98	98,4	98,3	powyżej 98
	emisja gazów cieplarnianych – CO ₂ [Mg/rok] (GUS)	82 088	71 603	92 235	poniżej 82 088
	udział odnawialnych źródeł energii (URE, https://www.ure.gov.pl/uormapoze/mapa.html):		(stan na 31.03.2019)		powyżej 1,695
	• biogaz [MW _{el}]	1,695	1,696		powyżej 1,695
	• energia wiatru [MW]	125,3	125,99		powyżej 125,3
	• energia wody [MW]	0,556	0,076		powyżej 0,556
	• energia słoneczna [MW]	0,109	0,109		powyżej 0,109
Zagrożenia hałasem	liczba zakładów, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych hałasu w trakcie kontroli WIOŚ [szt.] (WIOŚ)	2	1	b.d.	poniżej 2
Pola elektromagnetyczne	procent ogólnej liczby punktów pomiarowych, w których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych [%] (WIOŚ, PMS)	0	0	0	0

Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika (+ źródło danych)	Wartość wskaźnika			
		bazowa (2016 r.)	2017	2018	docelowa (2020 r.)
Gospodarowanie wodami	udział JCWP rzek w stanie/potencjale dobrym i bardzo dobrym [%] (WIOŚ, PGWDW)	26	22	b.d.	powyżej 26
	udział JCWP jezior w stanie dobrym [%] (WIOŚ, PGWDW)	25	25	b.d.	powyżej 25
Gospodarka wodno-ściekowa	zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem [dam ³] (GUS)	10 486,8	10 354,4	10 704,2	poniżej 10 486,8
	udział przemysłu w zużyciu wody ogółem [%] (GUS)	7,6	7,3	8,8	poniżej 7,6
	odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich [%] (GUS)	75,6	75,3	75,3	powyżej 75,6
	wielkość oczyszczalni komunalnych w RLM [osoba] (GUS)	163 571	163 571	163 571	powyżej 163 571
	długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km] (GUS)	526,7	525,7	554,7	powyżej 526,7
	stosunek liczby mieszkańców podłączonych do wodociągów do całej liczby mieszkańców powiatu [%] (GUS)	96,5	96,5	b.d.	powyżej 95,6
	długość sieci wodociągowej rozdzielczej [km] (GUS)	1 279,2	1 285,3	1 305,4	powyżej 1279,2
	nieoczyszczone ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi - razem [dam ³] (GUS)	9,0	9,0	8,0	0
	wodochłonność produkcji [m ³ wody zużytej na cele przemysłowe /mln zł produkcji sprzedanej przemysłu] (GUS)	461,7	418,9	b.d.	poniżej 461,7
Zasoby geologiczne	liczba zrekultywowanych wyrobisk w kierunku rolnym lub leśnym [szt.] (Starostwo Powiatowe w Ławie)	2	3		≥2
Gleby	udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w stosunku do powierzchni przebadanych użytków rolnych [%] (raport WIOŚ 2016)	45	45	45	poniżej 45
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	ilość wytworzonych odpadów [Mg/rok] (WSO)	268 193,73	504 826,66	302 262,19	poniżej 268 193,73
	ilość odpadów poddanych odzyskowi [Mg/rok] (WSO)	291 277,31	603 464,11	398 774,09	powyżej 291 277,31
	ilość zebranych odpadów komunalnych [Mg/rok] (GUS)	19 882,75 ⁽¹⁾	21 471,34	b.d.	poniżej 19 882,75
	odpadowość produkcji [Mg wytworzonych przez zakłady produkcyjne odpadów/mln zł produkcji sprzedanej przemysłu] (GUS)	48,1	46,5	b.d.	poniżej 48,1
	poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%] (dane przekazane przez gminy)	≤ 45	b.d.	b.d.	≤ 35 ⁽²⁾

Obszar interwencji	Nazwa wskaźnika (+ źródło danych)	Wartość wskaźnika			
		bazowa (2016 r.)	2017	2018	docelowa (2020 r.)
Zasoby przyrodnicze	powierzchnia obiektów i obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych - ogółem [ha] (GUS)	59 444,50	59 749,96	62 524,92	powyżej 59 444,50
	liczba pomników przyrody - ogółem [szt.] (GUS)	162 ⁽³⁾	160 ⁽⁴⁾	147 ⁽⁵⁾	powyżej 162
	poziom lesistości [%] (GUS)	27,0	27,6	27,6	powyżej 27,0
	powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych [ha] (GUS)	985 ⁽⁶⁾	b.d.	b.d.	powyżej 985
	powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach - ogółem [ha] (GUS)	107,87	107,87	112,30	powyżej 107,87
Zagrożenia poważnymi awariami	liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska) (GUS)	0	0	0	0

⁽¹⁾ Dane za 2015 r.

⁽²⁾ Wartość określona dla roku 2020, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 676)

⁽³⁾ Dane GUS. Zgodnie z CRFOP liczba pomników przyrody na terenie powiatu iławskiego wynosi 146

⁽⁴⁾ Dane GUS. Zgodnie z CRFOP liczba pomników przyrody na terenie powiatu iławskiego wynosi 146

⁽⁵⁾ Dane GUS. Zgodnie z CRFOP liczba pomników przyrody na terenie powiatu iławskiego wynosi 146

⁽⁶⁾ Dane za 2014 r.

Wnioski:

1. Emisja zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu iławskiego w stosunku do roku bazowego (2016) wzrosła w przypadku pyłu i tlenków azotu. Spadek dotyczy jedynie tlenków siarki. Pomimo, że w 2017 roku zanotowano spadek emisji pyłów w stosunku do roku bazowego, to w 2018 r. emisja ta była wyższa niż określona w roku bazowym. Pozytywnie jednak należy oceniać stopień redukcji zanieczyszczeń pyłowych, który wzrósł w analizowanym okresie do ok. 98,3%. Niestety emisja gazów cieplarnianych w 2018 r., pomimo spadku w 2017 r. znacząco wzrosła (o ok. 12%) w stosunku do roku bazowego.
2. Niewielką zmianę obserwuje się w udziale odnawialnych źródeł energii. Z pozyskanych danych wynika, że moc elektryczna biogazowni wzrosła o 0,001 MW, elektrowni wiatrowych o 0,69 MW. Bez zmian pozostaje moc elektryczna instalacji fotowoltaicznych. Spadek obserwuje się dla instalacji wykorzystujących energię wodną (spadek o 0,48 MW).
3. Zagrożenie hałasem na terenie powiatu iławskiego uległo zmniejszeniu, gdyż liczba zakładów, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych hałasu w trakcie kontroli WIOŚ zmniejszyła się do 1. Ponadto zgodnie z pozyskanymi informacjami działania naprawcze w przypadku wystąpienia uciążliwości akustycznych są realizowane bez zbędnej zwłoki.
4. W analizowanym okresie, tak jak i w poprzednich, nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.
5. Stan jakości wód powierzchniowych w przypadku rzek uległ pogorszeniu. Dotyczy to roku 2017. Wszystkie monitorowane w tym okresie JCWP odznaczały się złym stanem. Stan jakości JCWP jeziornych nie zmienił się w

- stosunku do roku bazowego. Badane w 2017 roku jeziora wykazały się złym stanem wód. Na obecnym etapie brak jest danych dla roku 2018.
6. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności pomimo spadku w 2017 roku zwiększyło się w 2018 r. Korzystnie należy jednak ocenić wodochłonność produkcji, która spadła w 2017 r. w stosunku do roku bazowego o ok. 10 %. W tym okresie obserwuje się również spadek udziału przemysłu w zużyciu wody. W latach 2017-2018 wzrosła również długość sieci wodociągowej rozdzielczej. Nie miało to jednak wpływu na zwiększenie liczby mieszkańców podłączonych do wodociągów. Odsetek ten jest na tym samym poziomie (96,5%).
 7. W analizowanym okresie nie zmieniła się wielkość oczyszczalni ścieków komunalnych. Zanotowano jednak wzrost długości czynnej sieci kanalizacyjnej (o ok. 5%), co jednak nie wpłynęło na zwiększenie liczby ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków. Udział mieszkańców korzystających z oczyszczalni ścieków zmniejszył się o 0,3%. Pozytywnie należy ocenić zmniejszenie ilości nieoczyszczonych ścieków przemysłowych i komunalnych odprowadzanych do wód lub do ziemi. W analizowanym okresie ilość tych ścieków zmniejszyła się o ok. 11%.
 8. Rośnie sukcesywnie ilość zrehabilitowanych wyrobisk poeksploatacyjnych. W latach 2017-2018 wydano 3 decyzje o zakończeniu rekultywacji. Ponadto wydano 5 decyzji ustalających kierunek i termin rekultywacji.
 9. W badanym okresie nie zmienił się udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w użytkach rolnych.
 10. Ilość wytwarzanych odpadów w latach 2017-2018 wzrosła. Szczególnie jest to widoczne w 2017 r., gdzie obserwowany jest 88% wzrost wytwarzanych odpadów w stosunku do roku bazowego (2018 r. ok. 13% wzrost). Wzrost ilości wytwarzanych odpadów idzie w parze ze wzrostem odpadów poddawanych odzyskowi na terenie powiatu. W 2017 r. odzyskowi poddano dwukrotnie więcej odpadów niż w roku bazowym. Natomiast w 2018 r. obserwowany jest ok. 37% wzrost w stosunku do 2016 r. Ilości odpadów poddawanych odzyskowi do ilości wytwarzanych odpadów na terenie powiatu systematycznie rośnie.
 11. Pozytywnie należy ocenić wzrost ilości zbieranych odpadów komunalnych, jak również odpadowość produkcji, która uległa zmniejszeniu.
 12. Powierzchnia obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych, prawnie chronionych zwiększyła się w stosunku do roku bazowego o ok. 5%. Stan taki jest wynikiem weryfikacji granic istniejących form ochrony przyrody, które przeprowadził RDOŚ w Olsztynie i nie jest związany z objęciem nowych powierzchni. Pozyskane dane wskazują na zmniejszenie ilości pomników przyrody. Nie odzwierciedlają one jednak rzeczywistej sytuacji. Wynikiem takiego stanu są różnice pomiędzy danymi zebranymi przez Główny Urząd Statystyczny, a Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody (CRFOP) prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska. Dane CRFOP nie zmieniły się na przestrzeni analizowanego okresu. Potwierdzeniem jest również informacja przekazana przez RDOŚ w Olsztynie, która stwierdza, że w latach 2017-2018 nie utworzono nowych form ochrony przyrody w tym zakresie. Podobne dane przekazały samorządy gminne. Z pozyskanych informacji wynika również, że nie zdjęto ochrony z żadnego istniejącego pomnika przyrody. Tym samym należy stwierdzić, że ilość pomników przyrody nie uległa zmianie.

13. W okresie 2017-2018 r. odnotowano zwiększenie lesistości powiatu o 0,6%.
Odnotowano również zwiększenie powierzchni parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach o ok. 4%.
14. W analizowanym okresie nie odnotowano wystąpienia poważnych awarii na terenie powiatu.